ВИСНОВОК

експертної комісії Міністерства освіти і науки України про підсумки проведення акредитаційної експертизи підготовки фахівців зі спеціальності 7.12010001 «Лікувальна справа» за освітньо-кваліфікаційним рівнем «Спеціаліст» галузі знань 1201 «Медицина» у державному вищому навчальному закладі «Тернопільський державний медичний університет імені І. Я. Горбачевського Міністерства охорони здоров'я України»

Згідно з Положенням про акредитацію вищих навчальних закладів і спеціальностей у вищих навчальних закладах та вищих професійних училищах, затвердженим Постановою Кабінету Міністрів України № 978 від 09.08.2001 року, та відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України № 2038л від 14.12.2015 експертна комісія у складі:

Голова комісії: Шапринський Володимир Олександрович – завідувач кафедри хірургії № 1 з курсом ендоскопічної та лазерної хірургії Вінницького національного медичного університету ім. М.І.Пирогова, доктор медичних наук, професор;

член комісії: Пашковський Валерій Мелетійович – завідувач кафедри нервових хвороб, психіатрії та медичної психології ім. С.М.Савенка ВДНЗ України «Буковинський державний медичний університет», доктор медичних наук, професор

у період з 21 по 23 грудня 2015 року розглянула подану Державним вищим навчальним закладом «Тернопільський державний медичний університет імені І. Я. Горбачевського МОЗ України» (ТДМУ) акредитаційну справу та провела експертне оцінювання відповідності освітньої діяльності вищого навчального закладу державним вимогам щодо акредитації спеціальності 7.12010001 «Лікувальна справа» галузі знань 1201 «Медицина» за освітньо-кваліфікаційним рівнем «Спеціаліст».

У ході перевірки експертна комісія ознайомилася з організацією навчального процесу, його методичним забезпеченням, оцінила рівень знань студентів за результатами самоаналізу з дисциплін гуманітарної та соціально-економічної, природничо-наукової, професійної та практичної циклів підготовки, проаналізувала науково-педагогічний потенціал, організацію наукових досліджень, вивчила стан навчально-матеріальної бази університету.

У процесі аналізу:

- залучені і вивчені матеріали самоаналізу спеціальності 7.12010001 «Лікувальна справа» галузі знань 1201 «Медицина» за освітньо-кваліфікаційним рівнем «Спеціаліст», підготовлені випусковими кафедрами ДВНЗ «Тернопільський державний медичний університет імені І. Я. Горбачевського МОЗ України»;

Голова експертної комісії _____

- перевірені документи навчального закладу та випускових кафедр, які підтверджують загальні відомості про забезпечення навчального процесу зі спеціальності 7.12010001 «Лікувальна справа» галузі знань 1201 «Медицина» за освітньо-кваліфікаційним рівнем «Спеціаліст» в ДВНЗ «Тернопільський державний медичний університет імені І. Я. Горбачевського МОЗ України»;
- здійснений аналіз ККР з дисциплін гуманітарної та соціально-економічного, природничо-наукового, професійного та практичного циклів підготовки, проведених ДВНЗ «Тернопільський державний медичний університет імені І. Я. Горбачевського МОЗ України» у процесі самоаналізу;
- проведено аналіз фактичного стану навчальних приміщень, кабінетів;
- проаналізовано стан навчально-методичного забезпечення навчального процесу, організації навчальної, методичної, виховної та профорієнтаційної роботи;
- проведено наради та співбесіди з викладачами, працівниками та студентами ДВНЗ «Тернопільський державний медичний університет імені І. Я. Горбачевського МОЗ України».

На підставі вивчення науково-методичного, матеріально-технічного, кадрового забезпечення та визначення рівня підготовки фахівців спеціальності 7.12010001 «Лікувальна справа» галузі знань 1201 «Медицина» за освітньо-кваліфікаційним рівнем «Спеціаліст» експертна комісія дійшла такого висновку: подана інформація є достовірною.

1. Загальна характеристика ВНЗ і спеціальності 7.12010001 «Лікувальна справа» галузі знань 1201 «Медицина»

В умовах адаптації освіти до нових соціально-економічних змін та інтеграції системи освіти в європейський та світовий освітні простори, Державний вищий навчальний заклад «Тернопільський державний медичний університет імені І. Я. Горбачевського МОЗ України» мету своєї діяльності вбачає у підготовці висококваліфікованих фахівців (магістрів, лікарів-спеціалістів, стоматологів, провізорів, клінічних провізорів, провізорів-косметологів, бакалаврів, інтернів), підвищенні кваліфікації лікарів-курсантів з різних спеціальностей, які добре володітимуть методами діагностики, лікування та профілактики захворювань, з питань фармацевтичної опіки та загальної і клінічної фармації, проводитимуть науково-дослідну роботу з проблем медицини, фармації, природничих наук, санітарно-просвітню та педагогічну діяльність, розвиватимуть міжнародні зв'язки.

Для досягнення цієї мети університет поставив завдання навчити майбутніх фахівців: основ організації управління і планування системи охорони здоров'я; приймати професійні рішення з врахуванням їх соціальних наслідків, вимог етики і деонтології; робити висновки про стан здоров'я пацієнта за результатами обстеження різними методами; діагностувати патологію і надавати медичну допомогу при невідкладних станах та в екстремальних ситуаціях; самостійно здійснювати фармацевтичну діяльність;

виготовляти та стандартизувати лікарські засоби, косметичні і парфумерні засоби; професійно виконувати медичні маніпуляції; проводити профілактику захворювань та оздоровчі заходи з різними групами населення; самостійно опрацьовувати спеціальну, наукову, нормативну та довідкову літературу; проводити науково-дослідну роботу в лабораторіях; оцінювати історичні процеси, проблеми суспільного життя країни; основ вітчизняної та світової культури, економіки, медичної інформатики та обчислювальної техніки; читати і перекладати медичну, природничу і фармацевтичну літературу хоча б однією з іноземних мов.

Важливими завданнями університет також вважає: післядипломну первинну спеціалізацію лікарів в інтернатурі; навчання лікарів в магістратурі, клінічній ординатурі, аспірантурі; перепідготовку та підвищення кваліфікації спеціалістів охорони здоров'я; науково-дослідну діяльність з проведенням фундаментальних, пошукових, прикладних наукових досліджень, спрямованих на вирішення проблем охорони здоров'я в тісному поєднанні з навчальним процесом; підготовку наукових і науково-педагогічних кадрів з присудженням наукових ступенів кандидата та доктора наук і присвоєнням учених звань старший науковий співробітник, доцент, професор; лікувально-консультативну діяльність на клінічних кафедрах; поширення медичних та гігієнічних знань серед населення, спільну роботу з органами та закладами охорони здоров'я, яка спрямована на підвищення якості та ефективності лікувально-профілактичних заходів; науково-методичну, культурно-освітню, інформаційну, видавничу діяльність; налагодження зовнішніх зв'язків, міжнародне співробітництво та зовнішньоекономічна діяльність.

Реалізація мети та завдань здійснюється всією системою заходів з організації та вдосконалення навчального процесу, наукової роботи, господарської діяльності через роботу структурних підрозділів університету на основі досвіду здобутого протягом понад 58 років існування навчального закладу.

Тернопільський державний медичний інститут (з 30 січня 1997 р. – академія) розпочав свою діяльність 12 квітня 1957 р.

Першим ректором був призначений канд. мед. наук хірург П. О. Огій (пізніше д-р. мед. наук, професор). В інституті було відкрито 19 кафедр, працювало 66 викладачів, серед них – 1 доктор наук, 17 кандидатів наук. Перший випуск 203 лікарів із дипломом Тернопільського державного медичного інституту відбувся в червні 1961 року. Згодом 10 осіб цього випуску одержало ступінь доктора, а 16 – кандидатів медичних наук.

Поступово розширювалась і міцніла навчальна і наукова база інституту. У 1969 р. відкрито підготовче відділення. З 1979 р. розпочав роботу факультет вдосконалення лікарів, на якому пройшли підвищення кваліфікації 21025 спеціалістів. З 1992 р. на факультеті розпочалось навчання лікарів-інтернів з Тернопільської і Рівненської областей. У 1997 р. його реорганізовано у факультет післядипломної освіти.

У 1989 р. організована центральна науково-дослідна лабораторія, у 1992 р. – ботанічний сад лікарських рослин.

Для оздоровлення студентів і викладачів в с. Більче-Золоте в 1972 р. побудовано спортивно-оздоровчий табір «Берізка», який функціонував до 1985 р. У 1998 р. табір був заново відремонтований, обладнаний і реорганізований у спортивно-оздоровчу базу для відпочинку студентів і працівників навчального закладу. У 1989 році відкрито профілакторій.

Постановою Кабінету Міністрів України від 1 липня 1992 р. № 363 інституту присвоєно ім'я видатного вченого, академіка Академії Наук України, уродженця Тернопільщини Івана Яковича Горбачевського.

У 1994 р. інститут акредитований за IV рівнем акредитації (рішення Міжгалузевої акредитаційної комісії від 15 вересня 1994 р., протокол № 13, 13/1; наказ Міністерства освіти України від 3 жовтня 1994 р. № 278; лист Міносвіти від 24.01.1995 р., № 1/12-2550).

У 1995 р. відкрився медсестринський факультет для підготовки фахівців за спеціальностями сестринська справа і лабораторна діагностика.

30 січня 1997 р. згідно з Постановою Кабінету Міністрів України № 92 інститут отримав статус медичної академії.

Згідно з розпорядженням Кабінету Міністрів України від 17.11.04 р. № 831-р, наказом МОЗ України від 2.12.2004 р. № 596 академію реорганізовано у Тернопільський державний медичний університет імені І. Я. Горбачевського.

Створено видавництво "Укрмедкнига" з власним поліграфічним комплексом, яке є базовим для ЦМК з ВМО МОЗ України і найбільшим нині спеціалізованим медичним видавництвом в Україні та єдиним, яке друкує продукцію лише українською мовою або в перекладі з української. Видавництво забезпечило україномовними підручниками та посібниками вищі медичні навчальні заклади України III-IV рівнів акредитації на 60 %, а I-II рівнів акредитації – на 80 %. Щорічно у видавництві виходить понад 200 назв видавничої продукції, загальним обсягом 1500 обліково-видавничих аркушів.

За 10 років діяльності видавництва „Укрмедкнига" вийшло в світ 156 підручників, в тому числі 10 англійською мовою, 174 навчальних посібники, з них 16 англійською мовою, понад 275 методичних рекомендацій, 68 монографій, в тому числі 2 англійською мовою, 47 компакт-дисків. Тільки за останній навчальний рік видано 10 підручників, 3 монографії, 26 методичних рекомендацій, 18 навчальних посібників.

Університет є співзасновником та видавцем 13 всеукраїнських науково-практичних журналів, 12 із яких є фаховими. Випускається 2 газети: „Медична академія", яка виходить двічі на місяць і має статус обласної та «Університетська лікарня», яку студенти-волонтери розповсюджують серед хворих університетської лікарні.

З 1997 р. на всіх курсах, а також у клінічній ординатурі, розпочалося навчання іноземних громадян, з 2000 р. вони вчаться на підготовчому

відділенні. Запроваджено навчання англійською мовою. У 2013 році проведено роботу щодо ліцензування підготовки іноземних громадян за акредитованими напрямками (спеціальностями), здійснено ліцензування щодо розширення ліцензованого обсягу підготовчого відділення іноземних громадян до 100 осіб, молодших спеціалістів іноземних громадян за акредитованим напрямом 1201 «Медицина», підготовка в інтернатурі та клінічній ординатурі. Тепер у нас навчаються понад 1500 іноземних громадян з понад 50 країн світу, понад 90 % яких навчаються англійською мовою.

На сьогодні ТДМУ являє собою університет класичного типу з розгалуженою інфраструктурою та сучасною матеріально-технічною базою.

До структури Тернопільського державного медичного університету імені І. Я. Горбачевського входять наступні підрозділи:

1. **Факультети – 4:**

- Медичний.
- Фармацевтичний.
- Стоматологічний.
- Факультет іноземних студентів.

2. **Навчально-наукових інститутів – 6**

Інститут морфології, який об'єднує кафедри анатомії людини; гістології та ембріології, патологічної анатомії з секційним курсом та судовою медициною; медичної інформатики.

Інститут медико-біологічних проблем організовано на основі кафедр медичної біології; мікробіології, вірусології та імунології; нормальної фізіології; соціальної медицини, організації та економіки охорони здоров'я з медичною статистикою; медичного права; фізичної реабілітації, здоров'я людини та фізичного виховання; біоетики і деонтології.

Інститут фармакології, гігієни та медичної біохімії імені М.П. Скакуна об'єднує кафедри фармакології з клінічною фармакологією; загальної гігієни та екології; медичної біохімії.

Інститут моделювання та аналізу патологічних процесів організовано на основі кафедр патологічної фізіології; медичної фізики, діагностичного та лікувального обладнання; медицини катастроф та військової підготовки; філософії та суспільних дисциплін; української мови; іноземних мов з медичною термінологією.

Навчально-науковий інститут медсестринства організовано на основі кафедри загального догляду за хворими.

Навчально-науковий інститут післядипломної освіти, який об'єднує кафедри хірургії, терапії та сімейної медицини, педіатрії, акушерства та гінекології, фармації, стоматології, що викладають лікарям-інтернам, проводять цикли спеціалізації для лікарів.

3. Кафедри: 59, у тому числі 39 кафедр медичного факультету.

Теоретичні – 26.

Голова експертної комісії

Клінічні – 33 (4 – стоматологічного факультету, 1 – фармацевтичного, 17 – медичного, 6 – навчально-наукового інституту післядипломної освіти, 5 – факультету іноземних студентів).

4. Структурними підрозділами ДВНЗ «Тернопільський державний медичний університет імені І.Я. Горбачевського МОЗ України» за напрямами діяльності є:

Навчальна діяльність:
- навчальний відділ;
- навчально-наукові інститути;
- факультети;
- деканати;
- кафедри;
- підготовче відділення для іноземних громадян;
- відділ навчально-виробничої практики;
- бібліотека.

Наукова діяльність:
- науковий відділ;
- відділ патентно-ліцензійної та інноваційної роботи;
- відділ інформаційних технологій;
- відділ аспірантури, клінічної ординатури, магістратури;
- відділ організації наукових форумів;
- центральна науково-дослідна лабораторія;
- міжкафедральна науково-клінічна лабораторія;
- віварій;
- метрологічна служба.

Лікувальна діяльність:
- університетська лікарня;
- навчально-практичні центри первинної медико-санітарної допомоги;
- аптека;
- пункт здоров'я;

Міжнародна діяльність:
- відділ міжнародних зв'язків;

Адміністративно-господарська діяльність:
- відділ кадрів;
- економічний відділ;
- бухгалтерія;
- відділ постачання;
- канцелярія;
- відомча охорона;
- ремонтно-експлуатаційна дільниця;
- транспортна дільниця.

Інші підрозділи:
- навчально-оздоровчий комплекс «Червона калина», який включає:

а) навчальну базу практики фармацевтичного факультету (ботанічний сад, цех для сушки та фасування лікарських трав, навчальні кімнати);
б) базу для проведення навчальних зборів кафедри екстреної медичної допомоги і медицини катастроф з курсом військової підготовки;
в) конгрес-центр;
г) санаторію-профілакторій;
д) база відпочинку для працівників та студентів ТДМУ;
ж) підсобне господарство;
- музей університету;
- студентське містечко;
- музей-садиба І.Я. Горбачевського;
- комплекс студентського харчування;
- видавничо-поліграфічний комплекс «Укрмедкнига»;
- відділ програмного та апаратного забезпечення.

На медичному факультеті ДВНЗ «Тернопільський державний медичний університет імені І.Я. Горбачевського МОЗ України» на час роботи експертної комісії з акредитації спеціалістів зі спеціальності 7.12010001 «Лікувальна справа» напряму підготовки 1201 «Медицина» навчається 3215 студентів, серед яких за державним замовленням – 1019; за рахунок коштів фізичних та юридичних осіб – 2196, серед яких 967 іноземних студентів.

- на І курсі – 642 студенти: 200 – за державним замовленням та 442 за рахунок коштів фізичних та юридичних осіб (205 іноземних студентів);
- на ІІ курсі – 690 студентів: 196 – за державним замовленням та 494 за рахунок коштів фізичних та юридичних осіб (200 іноземних студентів);
- на ІІІ курсі – 490 студентів: 146 – за державним замовленням та 344 за рахунок коштів фізичних та юридичних осіб (123 іноземних студентів);
- на IV курсі – 486 студентів: 151 – за державним замовленням та 335 за рахунок коштів фізичних та юридичних осіб (132 іноземних студенти);
- на V курсі – 431 студент: 174 – за державним замовленням та 257 за рахунок коштів фізичних та юридичних осіб (149 іноземних студентів);
- на VI курсі – 476 студентів: 152– за державним замовленням та 324 за рахунок коштів фізичних та юридичних осіб (158 іноземних студентів).

Підготовка здійснюється згідно з ліцензією № 527878 від 06.01.2015 р.

Навчання на факультеті здійснюється за Європейською кредитно-трансферною системою навчання за типовими навчальними планами, затвердженими для напряму підготовки 1201 «Медицина» спеціальності 7.12010001 «Лікувальна справа» з дотриманням «Положення про організацію освітнього процесу в ТДМУ».

У державному вищому навчальному закладі «Тернопільський державний медичний університет імені І.Я. Горбачевського МОЗ України» підготовка бакалаврів, спеціалістів та магістрів проводиться в умовах адаптації освіти до нових соціально-економічних умов та інтеграції системи освіти в світовий освітній простір. Створена система програмно-цільового управління якістю підготовки, в основі якої лежить професійно-діяльний

принцип організації педагогічного процесу, напрацьована концепція діяльності з підготовки за базовими спеціальностями та післядипломної освіти. Вона відповідає Закону України "Про освіту" та програмі "Освіта - XXI століття".

В університеті навчальний процес відповідає принципам Болонської декларації.

Запроваджена система підготовки спеціалістів ґрунтується на впровадженні сучасних педагогічних технологій, досягнень вітчизняної та іноземної науки й орієнтування на якісний кінцевий результат – професійну діяльність спеціаліста, тобто на кінцеву мету навчання.

В університеті широко впроваджується самостійна робота студентів із застосуванням навчальних посібників, компакт-дисків, інтернет-ресурсів під керівництвом досвідчених викладачів, використання в системі оцінки якості підготовки фахівців письмового тестового контролю та комп'ютерної техніки, використання пріоритетних та ефективних форм і методів проведення теоретичних та практичних занять шляхом пошуку інформації, її аналізу та формування висновків, інтегрованих робочих програм з основних напрямків підготовки спеціалістів, починаючи з фундаментальних теоретичних дисциплін.

В університеті на всіх кафедрах проводиться великий обсяг роботи з створення робочих навчальних програм, які доповнюють і змінюють типові навчальні програми відповідно до нових завдань щодо підготовки спеціалістів, вимог кваліфікаційних характеристик та з урахуванням набутого досвіду та пропозицій колективів кафедр, деканатів, навчального відділу, рекомендацій вченої ради, ректорату, Консультативної ради.

Навчальний процес в університеті забезпечують 579 викладачів (без сумісників), з яких 87 докторів наук (15,03 %) та 424 кандидатів наук (73,23 %); в тому числі 76 професорів (13,13 %) та 253 доценти (43,70 %); без наукового ступеня – 68 викладачів, що становить 11,74 % викладацького складу. Всі викладачі без наукового ступеня – здобувачі з терміном виконання дисертаційних робіт 2015-2017 рр.

Ректор університету – Корда Михайло Михайлович, дата народження – 13 лютого 1965 року, доктор медичних наук, професор.

Повна назва і адреса навчального закладу – Державний вищий навчальний заклад «Тернопільський державний медичний університет імені І. Я. Горбачевського Міністерства охорони здоров'я України», розташований за адресою:

46001, м. Тернопіль,
майдан Волі, 1
Телефони: 52-44-92, 52-05-84, факс 52-41-83
e-mail: university@tdmu.edu.ua.

У своїй діяльності ТДМУ керується такими урядовими документами:

1) Конституцією України, Законами України «Про освіту», «Про вищу освіту», Указами Президента України (від 17.02.2004 р. № 199 «Про заходи

щодо вдосконалення системи вищої освіти в України»; 04.07.2005 № 1013/2005 «Про невідкладні заходи щодо зміцнення функціонування та розвитку освіти в Україні»), Постановами Кабінету Міністрів України від 21.01.1998 р. № 65 «Про ступеневу освіту», від 31.06.1998 р. № 285 «Про вимоги до державних стандартів»; наказами МОЗ України від 24.02.2000 р. № 35 «Про особливості ступеневої освіти медичного та фармацевтичного спрямування», № 52 від 31.01.2005 р. зі змінами і доповненнями внесеними наказом МОЗ України від 17 травня 2006 р. № 281 та інших відповідних директивних та інструктивних матеріалів МОЗ України і МОН України з питань вищої освіти. Наказ МОН України № 259 від 29.03.2010 «Про внесення змін до наказів МОН від 09.07.2009 №642 та від 21.12.2009 №1150». Наказ МОН України №831 «Про внесення змін до наказу МОН від 09.07.2009 №642».

2) Статутом державного вищого навчального закладу «Тернопільський державний медичний університет імені І. Я. Горбачевського МОЗ України», прийнятим Конференцією трудового колективу державного вищого навчального закладу «Тернопільський державний медичний університет імені І. Я. Горбачевського МОЗ України», 12.11.2014 року, затвердженого наказом Міністерства охорони здоров'я України № 880 від 24.12.2014 р.;

3) Витяг з Єдиного державного реєстру юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців № 20249962 від 12.03.2015 р.;

4) Довідки з Єдиного Державного реєстру підприємств та організацій України (ЄДРПОУ) серії АА № 816803 від 29.03.2013 р.;

ДВНЗ «Тернопільський державний медичний університет імені І. Я. Горбачевського МОЗ України» має ліцензію, видану Міністерством освіти і науки України на право надання навчальним закладам освітніх послуг, пов'язаних з одержанням вищої освіти на рівні кваліфікаційних вимог до молодшого спеціаліста, бакалавра, спеціаліста, магістра, яка видана рішенням Акредитаційної комісії від 25.11.2014 р., протокол №113 (наказ МОН України від 05.12.2014 р. №3090л) серії АЕ №527878 від 06.01.2015 р.

Матеріально-технічна база університету: 11 навчальних корпусів, клінічні бази лікарень м. Тернопіль та м. Рівне, навчальна база кафедри медицини катастроф в НОК «Червона калина», навчально-виробничі площі ботанічного саду НОК «Червона калина», спортивний корпус, 4 гуртожитки, навчально-оздоровчий комплекс, їдальні, буфети.

Матеріально-технічна база університету на основі прийнятої Концепції його розвитку постійно вдосконалюється і модернізується. Вона відповідає акредитаційним вимогам і в повному обсязі забезпечує проведення навчального процесу, наукових досліджень і створення нормальних умов для роботи колективу університету, проживання і дозвілля студентів.

Підготовка лікарів в університеті за спеціальностями 7.12010001 і 8.12010001 «Лікувальна справа» здійснюється на етапах додипломного (протягом 6 років) та післядипломного навчання (інтернатура, магістратура, факультет післядипломного навчання).

На етапі додипломної підготовки навчання здійснюється за освітньо-професійними програмами (галузевий стандарт за спеціальністю «Лікувальна справа») підготовки фахівців освітньо-кваліфікаційного рівня «спеціаліст». Окрім того, стандартом навчання є освітньо-кваліфікаційна характеристика за спеціальністю «Лікувальна справа».

Після засвоєння дисциплін за вимогами ОПП фахівцю присвоюється кваліфікація – лікаря і він здатний виконувати роботу лікаря-інтерна.

На момент перевірки лікарів спеціальності «Лікувальна справа» готує 46 кафедр університету. Усі кафедри медичного факультету, на яких викладаються базові дисципліни, та випускаючі кафедри очолюють доктори наук, професори. Наукові ступені та вчені звання керівників кафедр відповідають профілю кафедри. Навчання студентів за напрямом підготовки 1201 „Медицина" спеціальності 7.12010001 „Лікувальна справа" здійснює 12 випускаючих кафедр та 34 інших кафедри.

Загальна характеристика та загальні показники розвитку ДВНЗ «Тернопільський державний медичний університет імені І.Я.Горбачевського МОЗ України» наведено в таблицях 1 і 2.

Голова експертної комісії _____

Таблиця 1- **Загальна характеристика ДВНЗ «Тернопільський державний медичний університет імені І. Я. Горбачевського МОЗ України»**

№ з/п	Показники діяльності	Кількісні параметри					
		2013 рік		2014 рік		2015 рік	
		Денна форма навчання	Заочна форма навчання	Денна форма навчання	Заочна форма навчання	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
1.	Ліцензований обсяг вищого навчального закладу (осіб)	5260	1800	6710	1800	6540	1650
	у т. ч. за освітньо-кваліфікаційними рівнями:						
	- молодший спеціаліст (осіб)	120	–	120	–	40	–
	- бакалавр (осіб)	330	800	330	800	440	600
	- спеціаліст (осіб)	4700	500	6150	500	5950	550
	- магістр (осіб)	110	500	110	500	110	500
2.	Кількість студентів, курсантів, слухачів разом:	4351		4758		5232	
	у т. ч. за формами навчання:						
	- денна (очна) (осіб)	3692	–	4124	–	4404	–
	- вечірня (осіб)	–	–	–	–	–	–
	- заочна, дистанційна (осіб)	–	659	–	634	–	828
3.	Кількість навчальних груп (одиниць)	357		351		393	
4.	Кількість напрямів підготовки та спеціальностей, за якими здійснюється підготовка фахівців (одиниць)	16		16		15	
	у т.ч. за освітньо-кваліфікаційними рівнями:						
	- молодший спеціаліст (одиниць)	1	–	1	–	1	–
	- бакалавр (одиниць)	4	1	4	1	3	1
	- спеціаліст (одиниць)	6	1	6	1	6	1
	- магістр (одиниць)	5	1	5	1	5	1
5.	Кількість кафедр (предметних (циклових) комісій), (одиниць)	59		61		59	
	з них випускових (одиниць):	22		21		21	
6.	Кількість факультетів (відділень) (одиниць)	4		4		4	
7.	Загальні навчальні площі будівель (кв. м)	126665,61		126665,61		128268,61	
	з них:						
	- власні (кв. м)	126665,61		126665,61		126665,61	
	- орендовані (кв. м)	–		–		1603	
8.	Навчальні площі, які здаються вищим навчальним закладом в оренду (кв. м)	–		–		–	
9.	Інше	–		–		–	

Голова експертної комісії

Таблиця 2. - **Загальні показники розвитку ДВНЗ «Тернопільський державний медичний університет імені І. Я. Горбачевського МОЗ України»**

№ з/п	Показник	Значення показника		
		Роки		
		2013 рік	2014 рік	2015рік
1.	Рівень акредитації ВНЗ	III-IV	III-IV	III-IV
2.	Кількість ліцензованих спеціальностей	16	16	15
3.	Кількість спеціальностей, акредитованих за:			
	• 1 рівнем	1	1	1
	• 2 рівнем	2	2	3
	• 3 рівнем	5	5	6
	• 4 рівнем	4	5	5
4.	Контингент студентів на всіх курсах навчання:	4351	4758	5232
	• на денній формі навчання	3692	4124	4404
	• на заочній формі навчання	659	634	828
5.	Кількість факультетів (відділень)	4	4	4
6.	Кількість кафедр (предметних комісій)	59	61	59
7.	Кількість співробітників (всього)	1402	1367	1351
	• в т. ч. науково-педагогічних	546 штатних 11 сумісників	558 штатних	579 штатних
8.	Серед них:			
	• докторів наук, професорів, осіб/%	91 (16,3 %)	85 (15,2 %)	87 (15,03%)
	• кандидатів наук, доцентів, осіб/%	399 (71,6 %)	421 (75,5 %)	424 (73,23%)
	• викладачів вищої категорії, осіб/%	–	–	–
9.	Загальна/навчальна площа будівель, кв м	126665,61	126665,61	128268,61
10.	Загальний обсяг державного фінансування (тис. грн)	25398,59	28096,55	31634,70
11.	Кількість посадкових місць в читальних залах	280	280	280
12.	Кількість робочих місць з ПЕОМ для студентів, у тому числі з виходом в Інтернет	1011	1276	1276

Висновок:

Представлена на акредитаційну експертизу правова, навчальна та методична документація є достовірною, повною за обсягом та відповідає діючим акредитаційним вимогам Міністерства освіти і науки України.

Голова експертної комісії _____

2. Формування контингенту студентів

Відповідно до плану роботи з підготовки та проведення прийому студентів приймальною комісією розроблено ряд заходів з профорієнтаційної та агітаційної роботи. Даний план включав конкретні заходи щодо успішного залучення молоді до вступу до Тернопільського державного медичного університету (в тому числі і на навчання в магістратуру) та був затверджений Вченою радою університету. Заходи і їх виконання знаходяться під постійним контролем ректорату. Робота із профорієнтації молоді велась як деканатом факультету, так і навчальним і науковим відділами університету. Приймальна комісія була координатором цієї роботи протягом всього року. Інформація про її діяльність доводиться до відома абітурієнтів і їх батьків; зарахування і на перший курс навчання, і на навчання в магістратуру проводиться на відкритому засіданні приймальної комісії. За останні три роки скарг щодо порушення правил прийому і проведення вступних іспитів не було, діяльність приймальної комісії позитивно оцінена під час щорічних перевірок представниками МОЗ України.

Правила прийому у 2015 році розроблені Приймальною комісією державного вищого навчального закладу «Тернопільський державний медичний університет імені І. Я. Горбачевського» (надалі – Приймальна комісія) відповідно до Умов прийому до вищих навчальних закладів України в 2015 році, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 15.10.2014 № 1172 та зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 04 листопада 2014 р. за № 1390/26167.

До державного вищого навчального закладу "Тернопільський державний медичний університет імені І. Я. Горбачевського" приймалися громадяни України, іноземці, а також особи без громадянства, які проживають на території України на законних підставах, мають відповідний освітній (освітньо-кваліфікаційний) рівень та виявили бажання здобути вищу освіту.

Прийом до державного вищого навчального закладу "Тернопільський державний медичний університет імені І. Я. Горбачевського" на всі освітньо-кваліфікаційні рівні та напрями підготовки здійснювався за конкурсом незалежно від джерел фінансування.

Вступники, які вступають на основі повної загальної середньої освіти, подавали сертифікат Українського центру оцінювання якості освіти (або його копію) з оцінками з предметів, що визначені правилами прийому до державного вищого навчального закладу "Тернопільський державний медичний університет імені І. Я. Горбачевського" для конкурсного відбору щодо вступу на обраний напрям підготовки (спеціальність). Вступники мали право подавати сертифікат Українського центру оцінювання якості освіти, виданий у 2015 році.

При прийомі на навчання на основі здобутого освітньо-кваліфікаційного рівня для здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста, магістра, перелік показників конкурсного відбору, строки та порядок проведення фахових випробувань визначаються правилами прийому.

Робота приймальної комісії здійснювалась на основі документів, які за своєю структурою та змістом підготовлені у відповідності до вимог інструктивних матеріалів Міністерства освіти і науки та МОЗ України: накази ректора з питань прийому, протоколи засідань приймальної комісії, розклад іспитів, статистичні звіти, журнали реєстрації документів абітурієнтів, екзаменаційні матеріали та ін.

Правила прийому та інформація про університет розміщені на **web-порталі vstup.tdmu.edu.ua** та друкуються в обласній пресі: „Вільне життя", „Медична академія", інших періодичних виданнях.

В університеті постійно впроваджуються нові форми і методи профорієнтаційної роботи. Зокрема, створені рекламні відеофільми та презентації українською, російською та англійською мовами про умови навчання, життя і побуту студентів медичного університету. В фільмі відображені епізоди творчості, відпочинку студентів на базі спортивно-оздоровчого комплексу „Червона калина", ознайомлення студентів з історичною спадщиною українського народу – відвідування музею І.Я. Горбачевського, художньої галереї, музею-фортеці в м. Збараж. Ці фільми неодноразово демонструвались на студіях телебачення різних областей України і в країнах далекого зарубіжжя. Значна увага в університеті приділяється такій формі профорієнтаційної роботи, як проведення виїзних „Днів відкритих дверей", які були організовані спільно з Управлінням охорони здоров'я облдержадміністрацій Тернопільської, Волинської, Рівненської, Житомирської, Чернігівської і Хмельницької областей. В обласні центри та в деякі країни СНД, Словаччину, Польщу, Гану були своєчасно направлені тексти оголошень у засоби масової інформації про умови вступу до університету та дати проведення „Дня відкритих дверей". Інформація про умови вступу до ДВНЗ була розміщена також в каталозі «Higher education in Ukraine». Голова приймальної комісії та відповідальний секретар виступали у прямому ефірі по радіо та телебаченню, де знайомили слухачів та телеглядачів з умовами вступу до ДВНЗ. У видавництві "Укрмедкнига" видані друкованим способом довідники абітурієнта.

Систематично деканатом, членами приймальної комісії надавались письмові та усні відповіді на листи громадян з приводу умов вступу до університету. У 2015 р. на постійній основі запрацював кабінет приймальної комісії, де можна протягом цілого року отримати відповіді на питання щодо вступу.

Профорієнтаційна робота серед молоді проводиться і студентами університету під час проходження ними літньої виробничої практики в різних областях України та за її межами. Особлива увага спрямована на профорієнтаційну роботу серед сільської молоді різних областей. Дані про університет внесено в мережу Internet. Працівники медичного факультету активно долучаються до роботи з абітурієнтами. Так, надзвичайно ефективною і дієвою формою професійного відбору серед абітурієнтів та обдарованої молоді є функціонування гуртків та секцій.

Реформування вищої освіти в Україні позначилось і на формуванні контингенту студентів і магістрів на бюджетне навчання та навчання на контрактній основі і в Тернопільському державному медичному університеті. Обсяги набору студентів визначаються МОЗ України з урахуванням існуючих і

перспективних потреб в кадрах, можливостей університету організувати навчальний процес на сучасному науково-методичному рівні.

Після впровадження вступу до ВНЗ за сертифікатами Українського центру оцінювання якості освіти університет неухильно дотримується встановлених вимог. Університет дотримується визначених обсягів ліцензованих наборів на перший курс. Ця тенденція зберігається впродовж усіх років.

Прийом студентів на спеціальність 7.12010001 «Лікувальна справа» відповідно до діючих нормативних документів здійснювався на базі повної середньої освіти та здобутого раніше освітньо-кваліфікаційного рівня (скорочений термін навчання). Дані про формування та рух контингенту студентів за останні три роки за спеціальністю „Лікувальна справа" наведено в таблиці 3.

Таблиця 3 - **Показники формування контингенту студентів за спеціальністю 7.12010001 - «Лікувальна справа» ДВНЗ «Тернопільський державний медичний університет імені І. Я. Горбачевського МОЗ України»**

№ п/п	Показник	Роки			
		2012 рік	2013 рік	2014рік	2015 рік
1	2	3	5	4	5
1.	Ліцензований обсяг підготовки (очна форма)	500	500	700	700
2.	Прийнято на навчання, всього (осіб) • денна форма в т.ч. за держзамовленням: • нагороджених медалями, або тих, що отримали диплом з відзнакою • таких, які пройшли довгострокову підготовку і профорієнтацію • зарахованих на пільгових умовах, з якими укладені договори на підготовку	484 (в т.ч. 146 іноз.) 141 98	500 (в т.ч. 150 іноз.) 141 78	603 (в т.ч. 213 іноз.) 200 79	642 (в.т.ч. 205 іноз.) 200 99
3.	Подано заяв на одне місце за формами навчання • денна • інші форми навчання (вказати, за якою формою)	4,1	5,26	5,0	5,89
4.	Конкурс абітурієнтів на місця державного бюджету • очна форма • інші форми навчання (вказати, за якою формою)	13	17,6	13,8	15,7
5.	Кількість випускників ВНЗ I-II рівнів акредитації, прийнятих на скорочений термін навчання на • денну форму • інші форми (вказати, за якою формою)	59	35	24	110

Висновок.

Результати аналізу поданих матеріалів з організаційних, методичних та рекламних заходів вказують на високу ефективність формування якісного складу студентів, в тому числі іноземних громадян, і відповідність їх підготовки потребам регіону та держави у фахівцях з даного профілю.

Голова експертної комісії _____

3. Зміст підготовки фахівців

Експертна комісія визначає, що підготовка лікарів у ТДМУ здійснюється поетапно (додипломне і післядипломне навчання) на підставі діючих законодавчих документів України і згідно з галузевими стандартами навчання (ОКХ і ОПП).

Організацію навчального процесу в університеті спрямовано на реалізацію змісту медичної освіти на відповідному освітньо-кваліфікаційному рівні згідно з державними стандартами освіти з використанням можливостей сучасних інформаційних технологій навчання, зорієнтованих на формування освіченої, гармонійно розвиненої особистості.

Навчально-виховний процес за спеціальністю 7.12010001 - «Лікувальна справа» напряму підготовки 1201 „Медицина" освітньо-кваліфікаційного рівня „спеціаліст" здійснюється відповідно до Конституції України, законів України та діючих директивно-нормативних документів: Державної національної програми „Освіта" (Україна – XXI століття"); Закону України „Про освіту"; Закону України „Про вищу освіту"; Закону України „Про мову"; Положення про освітньо-кваліфікаційні рівні (ступеневу освіту), затвердженого постановою Кабінету Міністрів від 20.01.98. р. № 65; „Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України" (наказ Міністерства освіти та науки України № 93 від 08.04.93 р.) та Інструкції про виробничу практику студентів медичного, лікувального, педіатричного, медико-профілактичного, стоматологічного і фармацевтичного факультетів медичних і фармацевтичного вищих навчальних закладів III-IV рівнів акредитації Міністерства охорони здоров'я України (від 03 жовтня 1995 р. No179, м. Київ); Постанови Кабінету Міністрів України „Про затвердження положення про державний вищий навчальний заклад" від 05.09.96 р. № 1074, „Про затвердження Положення про особливості ступеневої освіти медичного спрямування" затвердженого МОЗ України 24.02.2000 р. № 35 та зареєстрованого в Міністерстві юстиції 25.06.2000 р. № 370/4591 та „Положення про затвердження норм часу для планування і обліку навчальної роботи та переліків основних видів методичної, наукової і організаційної роботи педагогічних і науково-педагогічних працівників вищих навчальних закладів" 07.08.2002 р. № 450, а також з врахуванням інших нормативних документів.

При складанні робочих навчальних планів підготовки спеціалістів навчальний відділ університету керувався Законами України „Про освіту", „Про мови", інструкцією про організацію і проведення семестрових іспитів та заліків, перевідних комісійних іспитів (лист МОЗ України № 8, 02-31/532 від 25.03.94 р.), державних випускних іспитів (лист МОЗ України № 8. 02 50/493 від 18.04.94 р.), "Про затвердження Положення про систему ліцензійних інтегрованих іспитів фахівців з вищою освітою напрямів "Медицина", «Медико-профілактична справа», «Стоматологія», «Фармація», «Клінічна фармація», «Технологія парфумерно-косметичних засобів» (Наказ

МОЗ України від 14.08.98 No 251), "Про підготовку до затвердження засобів діагностики якості вищої освіти як компоненти галузевих стандартів" (Наказ МОЗ України від 29.11.2002 No 436), Наказу МОН України від 24.05.2013 No 584 «Про затвердження Положення про порядок створення та організацію роботи державної екзаменаційної комісії у вищих навчальних закладах України».

Підготовка студентів за спеціальністю 7.12010001 - «Лікувальна справа» напряму підготовки 1201 „Медицина" здійснюється згідно з навчальним планом Міністерства охорони здоров'я України (Наказ МОЗ України № 539 від 08.07.2010 р.) та скоригованим згідно з листом МОЗ України № 0801-47/8986 від 24.03.2015 р., щорічними інструктивними листами Міністерства освіти і науки України „Про підготовку вищих навчальних закладів до навчального року" та стандартів вищої освіти.

До складу навчально-методичного комплексу спеціальності 7.12010001 „Лікувальна справа" напряму підготовки 1201 „Медицина" входять освітньо-кваліфікаційна характеристика, освітньо-професійна програма підготовки спеціаліста, навчальний план, робочі навчальні програми з усіх дисциплін, програми практики.

Робочі навчальні плани розроблені відповідно до навчального плану Міністерства охорони здоров'я України (Наказ МОЗ України № 539 від 08.07.2010 р.) та скоригованим згідно з листом МОЗ України № 0801-47/8986 від 24.03.2015 р.

Спеціальність, яка акредитується, повністю на 100 % забезпечена робочими навчальними програмами з дисциплін. При розробці робочих навчальних програм належна увага надається відповідності змісту підготовки спеціалістів кваліфікаційним характеристикам, а також потребам регіону. При цьому у відповідності до нормативних документів Міністерства освіти збережено пропорційність співвідношення гуманітарних, соціально-економічних, фундаментальних та професійно-орієнтованих дисциплін.

Викладання нормативних дисциплін проводиться за робочими програмами, розробленими викладачами з урахуванням „Методичних матеріалів до складання робочих програм" Міністерства освіти України 1995 р., які затверджені на засіданнях кафедр, циклових методичних комісіях та першим проректором.

Лекції з дисциплін навчального плану читають лише професори і доценти з відповідною фаховою освітою. Середня кількість лекційних годин на 1 викладача становить – 12,5. Максимальна кількість лекцій на 1 викладача – 72, мінімальна – 2.

Графік навчального процесу розробляється на навчальний рік відповідно до робочого навчального плану. Графік передбачає дотримання термінів навчання, виробничої практики та канікул і відповідає вимогам типового навчального плану та нормативних документів.

Розклад занять складено на підставі робочого навчального плану та відповідно до інструктивних листів і рекомендацій МОН України і МОЗ

України. Розклад проведення лекцій, семінарів, практичних і лабораторних занять в повному обсязі забезпечує виконання робочого навчального плану та програм навчальних дисциплін. Розклад складається на кожне півріччя за стабільним принципом.

Згідно з розкладом занять розроблена та затверджена організаційно-планова документація: розклади проведення семестрових іспитів, консультацій, графіки прийому виробничої практики.

Навчальний процес зі спеціальності 7.12010001 „Лікувальна справа" напряму підготовки 1201 „Медицина" здійснюється в формі лекцій, семінарських, практичних занять, консультацій, самостійної позаудиторної роботи студентів. Обсяг навчальних годин, що відводиться на позааудиторну самостійну роботу, визначається діючими робочими навчальними планами кожної кафедри. Ним передбачається розвиток індивідуальних навичок самостійного творчого пізнання дисципліни, як основи майбутньої професійної діяльності, що контролюється кафедрою при складанні студентом іспитів, заліків, підсумкових занять тощо.

Підготовка студентів – медиків-спеціалістів – багатопланова і передбачає засвоєння матеріалу на рівні знань, умінь та практичних навичок. Досягти мети можна лише при чіткій організації цього процесу. Тому на кожній кафедрі видані необхідні методичні вказівки, рекомендації та посібники, а також робочі програми з усіх дисциплін навчального плану, які крім переліку теоретичних питань, включають перелік практичних навичок (матрикулів, здача яких є обов'язковою).

Закріплення практичних навичок, набутих студентами під час аудиторних занять та самостійної позааудиторної роботи, відбувається при проходженні виробничої практики. Головне завдання виробничої практики – закріплення знань, умінь і навичок в умовах практичної діяльності на базах поліклінік і стаціонарних відділень.

Виробнича практика студентів є невід'ємною частиною навчального процесу і здійснюється відповідно до навчального плану, програми та наказу МОЗ України.

Згідно з навчальним планом для студентів спеціальності «Лікувальна справа» передбачено виконання впродовж 2-го курсу практики з «Догляду за хворими» та 3-го курсу «Сестринської практики» під час занять. Окрім цього, в літній період після 4-го та 5-го курсів передбачена виробнича лікарська практика. Практика здійснюється у відповідності до "Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України", затвердженого наказом Міністерства освіти України від 8 квітня 1993 р. № 93.

Базами практики є лікарні та відділкові поліклініки м. Тернопіль, центральні районні лікарні за місцем проживання.

Реалізація завдань з підготовки висококваліфікованих спеціалістів здійснюється системою заходів з методичного вдосконалення навчального

процесу, що забезпечується навчальним відділом університету, деканатом медичного факультету.

В університеті з 2006 року функціонує Web-портал, де розміщені всі необхідні для якісної підготовки навчально-методичні матеріали. В мережі Інтранет на Web-порталі для спеціалістів усіх спеціальностей розміщено робочі навчальні програми, матеріали для підготовки до занять, для лекцій, методичні вказівки, навчальні таблиці, відеофільми, мультимедійні лекції, електронні підручники, таблиці, відео- та аудіоматеріали, які постійно оновлюються. Запроваджено тестування студентів в системі „Moodle", де на кожне заняття розроблено від 100 до 250 тестових завдань різного рівня складності. Це – сучасний інноваційний прорив для якісного оволодіння знань майбутніми фахівцями. Електронна система тестування дозволяє щоденно контролювати навчання студентів. Особливим є те, що на web-порталі працюють студентський і викладацький форуми, де відкриваються та обговорюються актуальні питання із університетського життя і не тільки.

Таке методичне забезпечення навчального процесу сприяє впровадженню оптимальної форми проведення занять, виконанню повного обсягу самостійної та індивідуальної роботи, достатньому рівню засвоєння програмного матеріалу

На кожній кафедрі університету в наявності комп'ютерна техніка та інша оргтехніка, яка максимально використовується в навчальному процесі.

Викладання державною мовою впроваджується згідно з Законом „Про мови", а також відповідних наказів МОЗ України, ректорату. Видання методичної літератури здійснюється українською мовою. Вільно володіють державною мовою 100 % викладачів.

Отже, зміст підготовки фахівців за спеціальністю 7.12010001 «Лікувальна справа» напряму підготовки 1201 «Медицина» повністю відповідає державним вимогам вищої освіти стосовно III рівня акредитації.

Висновок:

На підставі наведеного вище аналізу експертна комісія констатує, що зміст навчального процесу в повному обсязі відповідає вимогам діючих державних стандартів вищої медичної освіти. Вся документація затверджена у встановленому порядку та забезпечує якісну підготовку фахівців.

Зміст підготовки фахівців за спеціальністю 7.12010001 «Лікувальна справа» галузі знань 1201 «Медицина» за освітньо-кваліфікаційним рівнем «спеціаліст» відповідає нормативним документам Міністерства освіти і науки України.

4. Організаційне та навчально-методичне забезпечення навчально-виховного процесу

Навчально-виховний процес у ТДМУ здійснюється на підставі нормативних документів МОН та МОЗ України. Комісія встановила, що

основним координуючим органом управління організацією і змістом навчального процесу є Вчена рада університету, Вчена рада медичного факультету, Вчена рада факультету іноземних студентів. Розробку методологічних та методичних напрямків здійснює Центральна методична комісія (ЦМК). Роботу з організації навчального процесу та контролю за його проведенням здійснюють навчальний відділ спільно з деканами факультетів.

В університеті щорічно складаються робочі навчальні плани, які розглядаються Вченою радою університету і затверджується ректором. На підставі планів формуються графіки навчального процесу і розклади занять. При цьому повністю дотримуються вимоги навчальних планів за показниками номенклатури і обсягу викладання дисциплін, форм контролю.

Комісія підтверджує, що з усіх дисциплін, що викладаються студентам за напрямом підготовки 1201 «Медицина» спеціальності 7.12010001 «Лікувальна справа», є навчальні та робочі навчальні програми, плани семінарських занять, плани практичних занять, контрольних тестових завдань, завдання на самостійну роботу студентів.

Навчально-методичний блок з кожної дисципліни, яка вивчається в ТДМУ, складається з підручника, посібника, методичних рекомендацій. 100 % дисциплін забезпечені навчально-методичною літературою. Бібліотекою університету придбані підручники і посібники, які вийшли у видавництві «Нова книга» (м. Вінниця), «Золоті сторінки» (м. Харків). Всі підручники та посібники, які були видані видавництвом «Укрмедкнига», або за письмовою угодою з автором мають електронну версію. За домовленістю з видавництвом «Укрмедкнига» готуються до видання окремі розділи з дисциплін, де рівень оновлення навчальної літератури недостатній.

Важливою складовою успішного навчання залишається забезпечення студентів підручниками, навчальними посібниками, атласами та монографіями.

Загальний книжковий фонд бібліотеки – 399810 примірників,

з яких : навчальної літератури – 207147 примірників.
наукової літератури – 192663 примірників
електронних видань – 691 примірників
періодичних видань – 52739 примірників.

За період 2014-1.10.2015 н.р. бібліотекою одержано 5074 примірники навчальної літератури.

При університеті продовжує функціонувати видавництво „Укрмедкнига", яке є базовим для ЦМК з ВМО МОЗ України. За звітні роки видавництвом виконана значна робота. У 2014-2015 навчальному році видано 9 підручників, 26 (у т.ч. 3 англійською мовою) навчальних посібники, 2 монографії, 26 методичних рекомендацій та вказівок.

Наявна в бібліотечному фонді навчально-методична література відповідає переліку рекомендованої літератури робочих програм із дисциплін.

Голова експертної комісії _____

Сучасний рівень розвитку комп'ютерної техніки дозволяє створити нові, набагато ефективніші і досконаліші джерела навчальної та наукової інформації. На web-порталі університету для студентів трьома мовами розміщені матеріали для підготовки до лекцій і занять, які містять малюнки, схеми, табличний матеріал, діаграми, відеофільми, посилання на інтернет-ресурси. Все це сприяє оновленню навчального матеріалу щорічно. Це дозволяє студентам в процесі навчання швидко і ефективно використати найновішу інформацію. Крім того, це уможливлює одночасно здійснювати функцію навчання і функцію контролю за ступенем засвоєння знань. Роль викладача за такої форми навчання полягає у спрямуванні зусиль тих, хто навчається, на вирішення основних теоретичних положень і практичних завдань та надання, при потребі, консультативної допомоги. Така форма навчання сприяє виробленню і закріпленню навичок самостійної роботи, яка повинна супроводжувати майбутнього фахівця протягом всього творчого життя.

Під час здійснення навчального процесу в університеті використовуються 8 комп'ютерів-серверів, 1276 персональних комп'ютерів, 32 мультимедійні системи, в тому числі 24 відеосистеми на базі великих плазмових моніторів. Створено комп'ютерний центр з виходом в Інтернет, 44 комп'ютерні класи, комп'ютеризовано бібліотеку з читальними залами, усі кафедри в повному обсязі забезпечені комп'ютерною технікою, досягнуто кількісне співвідношення «комп'ютер-студент» 1:4,5. При закупівлі комп'ютерів адміністрацією закладу вимагається поставка останніх тільки з ліцензійним програмним забезпеченням, зокрема: MS Windows 2003 Server (10 клієнтів + Disk Kit AE); Windows XP Home; Windows 98 Rus SE OEM; MS Office XP Disk kit; MS Office XP Pro (AE) + Disk Kit; MS Office XP відкрита ліцензія; MS Word 2002 Rus; Fine Reader 6.0 Professional; ABBYY FormRe;ader 6.5 Desktop Edition; Home Site 5.0; Adobe Pagemaker 7.0; Kaspersky AntiVirus personal pro.

На основі здобутого досвіду американських і європейських вищих медичних навчальних закладів в університеті запроваджено нову форму організації навчального процесу за кредитно-трансферною системою із застосуванням методик «єдиного дня», ліній практичних навичок, практично-орієнтованої Z-системи навчання, мережевої навчальної системи на основі Інтернет-технологій, яка є аналогом сучасної європейської системи (Віденський медичний університет) і докорінно відрізняється від прийнятої в інших українських університетах.

Навчально-методичне забезпечення навчального процесу за напрямом підготовки 1201 «Медицина» зі спеціальності 7.12010001 «Лікувальна справа» у ДВНЗ «Тернопільський державний медичний університет імені І. Я. Горбачевського МОЗ України» складає 100%.

Голова експертної комісії

Висновок

Проведений аналіз дозволяє зробити висновок, що організація навчального процесу та його навчально-методичне забезпечення відповідають державним акредитаційним вимогам, в тому числі і для іноземних громадян.

5. Кадрове забезпечення підготовки фахівців

Адміністрація ТДМУ формує кадровий склад у відповідності до «Положення про порядок укладення трудових договорів (контрактів з науково-педагогічними працівниками)» та Закону України «Про вищу освіту». Робота з науково-педагогічними працівниками в цілому здійснюється відповідно до Кодексу законів про працю України, Закону України «Про вищу освіту», «Положення про вищий державний навчальний заклад» та інших нормативних актів, які регулюють трудові відносини, що забезпечує належний рівень викладання навчальних дисциплін, виховання та підготовки лікарів на рівні сучасних вимог.

Навчальний процес в університеті забезпечують 579 викладачів (без сумісників), з яких 87 докторів наук (15,03 %) та 424 кандидатів наук (73,23 %); в тому числі 76 професорів (13,13 %) та 253 доценти (43,70 %); без наукового ступеня – 68 викладачів, що становить 11,74 % викладацького складу. Всі викладачі без наукового ступеня – здобувачі з терміном виконання дисертаційних робіт 2015-2017 рр.

Необхідно відмітити збільшення відсотка викладачів з науковим ступенем доктора і кандидата наук порівняно з 2014 роком, що пояснюється активним виконанням дисертаційних робіт викладачами, а також здійсненням матеріального стимулювання з боку університету як виконавців, так і керівників дисертацій. Відсоток докторів наук порівняно з 2014 роком збільшився на 1 %, ще більший приріст відсотка порівняно з минулим роком кандидатів наук – 17,7 %.

При університеті працюють 3 спеціалізовані вчені Ради із захисту кандидатських та докторських дисертацій з восьми спеціальностей. Станом на 1.10.2015 року викладачі університету захистили 3 докторських та 25 кандидатських дисертацій. На даний час над докторськими дисертаціями в університеті працюють 22 осіб, над кандидатськими – 144 особи.

Підготовку спеціалістів зі спеціальності 7.12010001 „Лікувальна справа" напрямку підготовки 1201 „Медицина" здійснюють 46 кафедр. Всі викладачі, які залучені до навчального процесу і працюють на постійній основі, є фахівцями відповідних науково-педагогічних спеціальностей. Це підтверджується їх базовою освітою або переліком дисциплін, що викладалися ними протягом останніх трьох років, або їх науковими публікаціями.

Голова експертної комісії _____

Медичний факультет нараховує 12 (4 з них готують студентів-іноземців) випускаючих кафедр для підготовки спеціалістів зі спеціальності 7.12010001 „Лікувальна справа": кафедра загальної гігієни та екології, кафедра соціальної медицини, організації та економіки охорони здоров'я з медичною статистикою, кафедра акушерства і гінекології, кафедра хірургії № 1 з урологією імені професора Л.Я. Ковальчука, кафедра дитячих хвороб з дитячою хірургією №1, кафедра внутрішньої медицини №1, кафедра невідкладної та екстреної медичної допомоги, кафедра внутрішньої медицини №3, кафедра педіатрії №2, кафедра акушерства та гінекології №2, кафедра хірургії №2, кафедра внутрішньої медицини №2.

Усі завідувачі кафедр є докторами медичних наук, професорами. Навчальний процес забезпечують 136 викладачів, з них 19 докторів наук, професорів, та 104 кандидати наук, 73 з яких є доцентами.

Працівники випускових кафедр є виконавцями наукових досліджень, які стосуються відповідних профілів. Зокрема досліджуються: проблеми артеріальної гіпертензії, ішемічної хвороби серця та інфаркту міокарда, остеопорозу та цукрового діабету, захворювань нирок; статистичні і клінічні особливості поєднання артеріальної гіпертензії з інфарктом міокарда, хронічні обструктивні захворювання легень, подагра, функціональні порушення; нефрологія, кардіологія, ендокринологія та ревматологія, зокрема проблеми коморбідності у внутрішній медицині тощо.

Серед наукових здобутків випускаючих кафедр варто назвати: обґрунтування та випробування в експерименті системи суцільної диспансеризації в сільському районі, розробка та впровадження в практику системи інформаційного забезпечення управління охороною здоров'я на рівні регіону; розроблено нову концепцію етіопатогенезу хронічних розладів живлення в дітей, досліджено ефективність використання антиоксидантів та мембранопротекторів при хронічній патології травної і бронхо-легеневої систем; розроблені методи передопераційної підготовки та післяопераційного ведення хворих з дифузним токсичним зобом тощо.

За звітний період на випускових кафедрах захищено більше 45 кандидатських та докторських дисертацій, опубліковано близько 1300 статей, отримано більше 200 патентів, актів впровадження та інформаційних листів про нововведення.

Таким чином, до навчального процесу підготовки фахівців освітньо-кваліфікаційного рівня «спеціаліст» зі спеціальності 7.12010001 «Лікувальна справа» залучені досвідчені, з великим науково-педагогічним і фаховим рівнем спеціалісти.

Висновок:

За результатами експертизи документів і матеріалів, поданих ТДМУ, співбесіди з керівниками, спеціалістами і викладачами університету, комісія дійшла висновку, що кадровий склад ТДМУ повністю забезпечує навчально-виховний процес в закладі на якісному рівні.

Голова експертної комісії

6. Матеріально-технічне забезпечення навчального процесу

Експертна комісія перевірила стан матеріально-технічного забезпечення університету. В університеті створено належну матеріально-технічну базу, яка відповідає вимогам підготовки фахівців за освітньо-кваліфікаційним рівнем «спеціаліст». Матеріально-технічна база університету на основі прийнятої Концепції його розвитку постійно вдосконалюється і модернізується за власні кошти.

Університет займає площу 8,2 га, на яку одержав Державний акт на право постійного користування.

Загальна площа навчальних корпусів та гуртожитків складає 128268,61 м^2, в тому числі площа навчальних корпусів теоретичних кафедр університету складає 33171,2 м^2, площа клінічних баз становить 66753,1 м^2, тобто у розрахунку на одного студента денної форми навчання загальна площа приміщень складає – 18,7 м^2, що відповідає існуючим нормативам (табл. 4).

Таблиця 4. - **Перелік площ навчальних баз ДВНЗ «Тернопільський державний медичний університет імені І. Я. Горбачевського МОЗ України»**

Назва споруди	**Загальна площа, м^2**
Навчальний корпус № 1 (майдан Волі, 1)	6371,2
Навчальний корпус № 2 (вул. Руська, 12)	4102,9
Навчальний корпус № 3 (вул. Руська, 36)	2003,0
Навчальний корпус № 4 (вул. Січових Стрільців, 8)	761,5
Навчальний корпус № 5 (вул. Словацького, 2)	2488,5
Навчальний корпус № 6 (вул. Чехова, 3)	3217,4
Навчальний корпус № 7 (вул. Коцюбинського, 3)	2132,3
Навчальний корпус № 8 (вул. Глибока, 19а)	2621,1
Навчальний корпус № 9 (вул. Чехова, 5)	50,1
Навчальний корпус № 10 (вул. Чехова, 7)	1676,7
Навчальний корпус № 11 (вул. Дорошенка, 7)	1603,0
Навчальна база кафедри медицини катастроф НОК «Червона калина»	5714,8
Навчально-виробничі площі бот. саду НОК «Червона калина»	438,7
ВСЬОГО	**33171,2**
Навчальні бази теоретичних кафедр	33171,2
Клінічні бази	66753,1
ЗАГАЛЬНА ПЛОЩА	**128268,61**
Загальна кількість студентів згідно ліцензованого набору	6710
Площа на одного студента	18,7
Фактична	**30,6**

Голова експертної комісії

Навчальні корпуси, гуртожитки та інші споруди завдяки своєчасному капітальному та поточному ремонтам підтримуються в належному стані.

Комісія встановила, що використання кафедрами університету площ лікувально-профілактичних закладів, клінік здійснюється на підставі «Положення про клінічний лікувально-профілактичний заклад охорони здоров'я», затвердженого наказом МОЗ України від 05.06.97 р., зареєстрованого в Мінюсті України 7 липня 1997 р. за № 245/2049 та відповідних угод, укладених між адміністраціями клінічних баз і університету та Постанови Кабінету Міністрів № 62 від 11.09. 2013 р.

Експертна комісія перевірила достовірність інформації про рівень оснащеності навчального процесу технічними засобами навчання, комп'ютерами, обладнанням і приладами і засвідчує достатній рівень забезпеченості комп'ютерною та комунікаційною технікою.

Сучасне оснащення профільних кафедр забезпечує відповідність освіти за напрямом, визначеним Постановою Кабміну України від 24 травня 1997 р. № 507 «Про перелік напрямів та спеціалізацій, за якими здійснюється підготовка фахівців у вищих навчальних закладах за відповідними освітньо-кваліфікаційними рівнями».

В університеті створена досконала, добре оснащена сучасним обладнанням матеріально-технічна база практичної підготовки бакалаврів.

Існуючі на кафедрі робочі площі є достатніми для проведення навчального процесу.

Експертна комісія підтверджує наявність в університеті системи контролю за дотриманням вимог охорони праці, що засвідчує розроблене «Положення про проведення інструктажу та перевірку знань» з відповідних розділів безпеки співробітників та студентів університету. Крім того, у відділах і кафедрах проведено атестацію робочих місць, усі працюючі забезпечуються засобами індивідуального захисту та спецодягом.

Комісія засвідчує, що в університеті постійно виконуються заходи протипожежної безпеки, про що свідчать виконання приписів органів протипожежного нагляду і конкретні плани заходів щодо приведення об'єктів університету у пожежно-безпечний стан. Щороку на ректораті заслуховується питання про підсумки роботи з питань праці, безпеку руху автотранспорту та протипожежного захисту об'єктів в університеті. Випадків порушень дотримання вимог охорони праці та техніки безпеки, травмування на робочих місцях не відмічено (акти виробничого травматизму відсутні).

Проаналізувавши зміст відповідного розділу самоаналізу комісія дійшла висновку щодо відповідності зазначеної інформації реальному стану матеріально-технічної бази. Експертна комісія відзначила, що в цілому матеріально-технічне забезпечення ТДМУ відповідає сучасним вимогам і забезпечує життєдіяльність усіх підрозділів.

Рівень забезпеченості студентів підручниками, навчальними посібниками, що містяться у бібліотеці ТДМУ, становить 100 %.

Голова експертної комісії

Таким чином, обсяги навчальних площ та оснащення кафедри достатні для проведення підготовки спеціальності 7.12010001 «Лікувальна справа»

Висновок:

Комісія засвідчує, що матеріально-технічна база університету, навчально-методичне забезпечення ТДМУ відповідають державним вимогам, що пред'являються до вищих медичних навчальних закладів III–IV рівнів акредитації, в тому числі для підготовки іноземних громадян.

7. Наукова діяльність та міжнародні зв'язки

Комісія встановила, що наукова діяльність університету орієнтована на пріоритетні напрями наукових досліджень і науково-технічних розробок, напрями інноваційної діяльності загальнодержавного та галузевого рівнів відповідно до Законів України «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Про пріоритетні напрями розвитку науки і техніки», «Про наукову і науково-технічну експертизу», «Про інноваційну діяльність», «Про пріоритетні напрями інноваційної діяльності», Концепції реформування системи фінансування та управління науковою і науково-технічною діяльністю, а також на реалізацію Концепції МОЗ України щодо реформування системи підготовки лікарів в Україні та приведення її у відповідність до потреб ринку праці й Європейських вимог та внутрішньовузівської концепції розвитку медичної науки та підготовки кадрів.

Комісія засвідчує, що наукова робота університету організується та проводиться у відповідності до плану наукової діяльності, затвердженого відповідним рішенням Вченої ради, за наступними розділами: підготовка науково-педагогічних кадрів; організація та координація науково-дослідних робіт (НДР); інформаційне та методичне забезпечення наукових досліджень; забезпечення НДР апаратурою, реактивами, лабораторними тваринами; метрологічний контроль і нормо-контроль НДР; впровадження результатів наукових досліджень у практику; всебічна підтримка винахідництва і раціоналізаторства; організація видання фахових наукових журналів; міжнародне співробітництво; організація і проведення наукових форумів різного рівня; організація роботи ради молодих вчених; забезпечення діяльності студентського наукового товариства за програмами забезпечення діяльності студентського наукового товариства за програмами «Студент – майбутній фахівець високого рівня кваліфікації», «Студентська наука і профорієнтаційне навчання».

До різних форм підготовки науково-педагогічних кадрів в університеті активно залучаються випускники – відмінники навчання, студенти, які приймали участь в роботі наукових гуртків, молоді вчені і спеціалісти.

Голова експертної комісії

ТДМУ має досить потужну наукову базу, оснащену сучасною апаратурою (6 науково-дослідних лабораторій, які акредитовані і сертифіковані для проведення відповідних випробувань).

Базою для виконання НДР та дисертацій є атестовані вимірювальні лабораторії, що забезпечують одержання достовірних результатів наукових досліджень:

- міжкафедральна науково-клінічна лабораторія – терміном на 5 років;
- центральна науково-дослідна лабораторія – терміном на 5 років;
- лабораторія мікробіологічних та паразитологічних досліджень – терміном на 5 років;
- морфологічна лабораторія – терміном на 5 років;
- лабораторія досліджень інфекційних хвороб – терміном на 4 роки;
- лабораторія доклінічних досліджень лікарських засобів – терміном на 4 роки.

Наукові дослідження також проводяться на базі наукових лабораторій кафедр гістології та ембріології, анатомії людини, нормальної фізіології, патологічної фізіології медичного факультету.

Важливим науково-виробничим підрозділом університету є віварій, де у відповідності до вимог Держстандарту та біоетики утримуються лабораторні тварини, відтворюється їх поголів'я.

Варто зазначити, що опубліковувати результати власних досліджень співробітники вищих навчальних та науково-дослідних закладів можуть в 11 журналах, які видаються університетом; з них 10 – внесено до переліку ВАК.

В структурі Тернопільського державного медичного університету є відділ міжнародних зв'язків, який і займається координацією міжнародної співпраці. Робота відділу міжнародних зв'язків спрямована по наступних напрямках: забезпечення працівників університету інформацією про міжнародні гранти і наукові форуми; співпраця з Головним Управлінням міжнародних зв'язків МОЗ України щодо організації закордонних відряджень на конференції та стажування науковців університету; співпраця між медичним університетом та закордонними організаціями, університетами, асоціаціями відповідно до укладених раніше угод.

17 січня 2012 року було створено громадське об'єднання «Міжнародний науково-освітній інноваційно-технологічний консорціум медичних вищих навчальних закладів і вищих навчальних закладів фізичного виховання і спорту», до складу якого увійшло 22 університети-партнери.

ДВНЗ «Тернопільський державний медичний університет імені І.Я. Горбачевського» активно співпрацює з провідними університетами світу, зокрема з:

- Університет Південної Кароліни Апстейт (Південна Кароліна, США)
- Віденський медичний університет (Відень, Австрія)
- Шльонська медична академія (Катовіце, Польща)
- Університет медичних наук (Вроцлав, Польща)
- Карловий університет (Прага, Чехія)

Голова експертної комісії

- Казахська державна медична академія (Астана, Казахстан)
- Ургенчський філіал Першого Ташкентського державного медичного інституту (Ургенч, Узбекистан)
- Московський медико-стоматологічний університет (Москва, Росія)
- Національний коледж «Фитіла» (Патра, Греція)
- Центральний науково-дослідний інститут епідеміології РФ (Москва, Росія)
- Біомедичний інститут Університету Клемсона (Грінвіл, США)
- Кіровська державна медична академія (Кіров, Росія)
- Словацька медична академія (Братислава, Словаччина)
- Медична академія імені Кароля Марцінковського (Познань, Польща).

У 2006 році ДВНЗ «Тернопільський державний медичний університет імені І. Я. Горбачевського» розпочав програму Міжнародних студентських Літніх шкіл на базі університетського навчально-оздоровчого комплексу «Червона калина». Протягом 2009-2013 р.р. у проекті взяли участь 190 студентів ТДМУ та 75 представників медичних університетів Австрії, Чехії, Індонезії, Словаччини, Польщі та Росії (2009 рік – 18 студентів, 2010 рік – 24 студенти, 2011 – 22 студенти, 2012 – 50, 2013 – 52). У цьому проекті, крім студентів нашого університету, взяли участь студенти з Університету Південної Кароліни Апстейт (Спартанбург, США), Московського медико-стоматологічного університету (Москва, Росія), Казахської медичної академії (Астана, Казахстан), Шльонської медичної академії (Катовіце, Польща), Медичного університету імені К. Марцінковського (Познань, Польща), Віденського медичного університету (Відень, Австрія), Університету медичних наук (Вроцлав, Польща), Словацької медичної академії (Братислава, Словаччина), Карлового Університету (Прага, Чехія), Кіровської державної медичної академії (Кіров, Росія), а також студенти медичних вузів України.

У 2012 році підписано ще 4 двосторонніх угоди про співпрацю з такими навчальними закладами:

- Тбіліський державний медичний університет (Тбілісі, Грузія);
- Державний бюджетний освітній заклад вищої професійної освіти «Воронезька державна медична академія імені М.М. Бурденко» Міністерства охорони здоров'я і соціального розвитку Російської Федерації (Воронеж, Російська Федерація);
- Вища школа імені Папи Римського Іоанна Павла II (Біла Підляска, Польща);
- Люблінський медичний університет (Люблін, Польща).

З лютого 2007 року для оптимізації студентської наукової роботи в університеті почали діяти наступні програми: «Студентська наука і профорієнтаційне навчання», «Студент – майбутній фахівець високого рівня кваліфікації».

Голова експертної комісії

Все вищенаведене дозволяє зробити висновок про достатньо високий рівень розвитку наукових досліджень і міжнародної співпраці, що здійснюються на базі Тернопільського державного медичного університету імені І.Я. Горбачевського.

Висновок:

Комісія дійшла висновку, що ДВНЗ «Тернопільський державний медичний університет імені І. Я. Горбачевського МОЗ України» має розгалужені зв'язки з зарубіжними університетами та установами, що сприяє розширенню міжнародної кооперації та інтеграції наукової сфери України у світову систему, зокрема до європейського простору.

Наукова робота кафедр ТДМУ забезпечує зростання наукового потенціалу та відповідає вимогам акредитації з підготовки фахівців спеціальності 7.12010001 «Лікувальна справа».

8. Фінансово-економічна діяльність університету

Комісія засвідчує, що фінансово-господарська діяльність ДВНЗ «Тернопільський державний медичний університет імені І. Я. Горбачевського МОЗ України» здійснюється згідно Бюджетного Кодексу України від 08.07.10 р. № 2456 -YI, Законів України «Про вищу освіту», «Про освіту», «Про наукову та науково-технічну діяльність» законів про Державний бюджет України на поточний рік, постанов Кабінету Міністрів.

Головним розпорядником бюджетних коштів є Міністерство охорони здоров'я України. Обслуговування бюджетних коштів здійснюється Головним Управлінням Державної казначейської служби у Тернопільській області за програмними класифікаціями.

Фінансування університету здійснюється відповідно до статутної діяльності згідно з кошторисами, затвердженими Міністерством охорони здоров'я України.

Основними джерелами надходжень є кошти загальнодержавного бюджету та кошти спеціального фонду. Спеціальний фонд планується за рахунок коштів, отриманих від надання послуг згідно з статутними (функціональними) повноваженнями університету (освітня, наукова діяльність) та надходжень від господарської діяльності.

Джерелами позабюджетного фінансування є:

- кошти, одержані за підготовку, перепідготовку, атестацію, підвищення кваліфікації кадрів відповідно до укладених договорів з фізичними або юридичними особами;
- кошти, одержані від надання інших послуг згідно з переліком видів платних послуг у галузі вищої освіти, який затверджується Кабінетом Міністрів України;
- доходи від розміщення депозитних вкладів тимчасово вільних коштів;

- добровільні грошові внески, матеріальні цінності, одержані від підприємств, установ, організацій, окремих громадян та інші відповідно до «Переліку платних послуг, які можуть надаватися навчальними закладами, іншими установами та закладами системи освіти, що належать до державної та комунальної форми власності», затвердженому постановою Кабінету Міністрів України від 27 серпня 2010 р. № 796.

Університет за рахунок власних коштів спеціального фонду бюджету здійснює капітальний ремонт учбових корпусів, реконструкцію і ремонт гуртожитків. При закупівлі товарів і послуг використовуються процедури з конкурсних торгів.

Посадові оклади працівникам університету встановлені відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України від 30.09.2002 р. № 1298 «Про оплату праці працівників на основі Єдиної тарифної сітки розрядів і коефіцієнтів з оплати праці працівників установ, закладів та організацій окремих галузей бюджетної сфери та Наказу Міністерства освіти та науки України від 26 вересня 2005 р. №557, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 3 жовтня 2005р. за № 1130/11410.

Науково-педагогічним працівникам відповідно до постанови КМУ від 31.01.2001 № 78 виплачується надбавка за вислугу років та матеріальна допомога на оздоровлення.

Призначення стипендіального забезпечення студентів проводиться на підставі Закону України «Про Вищу освіту», «Порядку призначення і виплати стипендій», затвердженого постановою Кабміну України від 12.07.2004 р. № 882 із змінами, внесеними постановами КМУ № 150 та № 151 від 15.02.2006 р. № 165 від 05.03.2008 р.

В університеті виплачуються: академічні стипендії – в тому числі: іменні, Верховної ради, Президента України; соціальні – в тому числі: студентам з числа дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування; студентам з малозабезпечених сімей, які є дітьми-інвалідами, студентам, які мають сім'ї з дітьми.

Бухгалтерський облік в університеті комп'ютеризований і ведеться згідно з Законом України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні». Бухгалтерська, фінансова та податкова звітність надається Головному розпоряднику коштів та контролюючим органам згідно вимог чинного законодавства України.

Висновок:

Експертна комісія встановила, що заборгованості з виплати заробітної плати, стипендії, за енергоносії та комунальні послуги немає. Всі планування та витрати коштів, які надійшли як з державного бюджету, так із інших джерел, здійснюються у відповідності до діючих нормативних документів, постанов Кабінету Міністрів України, наказів МОЗ, та згідно кошторисів, затверджених МОЗ України.

Голова експертної комісії _____

9. Якість підготовки випускників

Для оцінювання рівня підготовки спеціалістів у грудні 2015 року комісією проведена повторна комплексна контрольна робота (ККР) для студентів, що навчаються за спеціальністю 7.12010001 „Лікувальна справа" напрямку підготовки 1201 „Медицина".

Комплексні кваліфікаційні контрольні роботи виконували вітчизняні та іноземні студенти 2, 3, 4, 5, 6 курсів. Завдання ККР розроблені викладацьким складом медичного факультету та факультету іноземних студентів, обговорені на засіданнях відповідних кафедр, на засіданні центральної методичної комісії та затверджені проректором університету з навчально-виховної роботи.

У ККР рівномірно включені завдання з дисциплін циклів гуманітарної та соціально-економічної підготовки, природничо-наукової (фундаментальні) підготовки і професійної та практичної підготовки.

Студенти 2-6 курсів, що навчаються за спеціальністю „Лікувальна справа", виконували ККР:

з дисциплін гуманітарного та соціально-економічного циклу:

- історія України, латинська мова, філософія;

з дисциплін природничо-наукового циклу (фундаментальні):

- анатомія, гістологія, патоморфологія, патофізіологія;

з дисциплін професійної та практичної підготовки (фахові):

- внутрішня медицина, педіатрія, хірургія.

За результатами ККР студенти спеціальності „Лікувальна справа" з гуманітарних дисциплін отримали такі результати:

- **історія України, латинська мова, філософія** - абсолютна успішність склала 96,38%, якісна успішність – 58,20% та середній бал 3,71 – за циклом.

В розрізі дисциплін результати наступні:

1. Історія України

Кількість студентів, що отримали оцінку „відмінно" – 128 (23,53%), „добре" – 199 (36,58%), „задовільно" – 200 (36,76%), „незадовільно" – 17 (3,13%).

Середній бал становить – 3,81

Абсолютний показник успішності – 96,88%.

Якісний показник успішності – 60,11%.

2. Латинська мова

Кількість студентів, що отримали оцінку „відмінно" – 113 (20,77%), „добре" – 168 (30,88 %), „задовільно" – 250 (45,96%), „незадовільно" – 13 (2,39%).

Середній бал становить – 3,70

Абсолютний показник успішності – 97,61%.

Якісний показник успішності – 51,65%.

3. Філософія

Кількість студентів, що отримали оцінку „відмінно" – 18 (3,7%), „добре" – 290 (59,67%), „задовільно" – 151 (31,07%), „незадовільно" – 27 (5,56 %).

Середній бал становить – 3,62

Абсолютний показник успішності – 94,44%.
Якісний показник успішності – 63,37%.

За результатами ККР студенти спеціальності „Лікувальна справа" з фундаментальних дисциплін отримали наступні результати:

- **анатомія, гістологія, патоморфологія, патофізіологія** – абсолютна успішність склала 95,14%, якісна успішність – 58,55 % та середній бал – 3,58 за циклом.

В розрізі дисциплін результати наступні:

1. Анатомія

Кількість студентів, що отримали оцінку „відмінно" – 34 (7,0%), „добре" – 240(49,38%), „задовільно" – 182 (37,45%), „незадовільно" – 30 (6,17 %).
Середній бал становить – 3,57
Абсолютний показник успішності – 93,83%.
Якісний показник успішності – 56,38%.

2. Гістологія

Кількість студентів, що отримали оцінку „відмінно" – 23 (4,73%) „добре" – 270 (55,56%), „задовільно" – 154 (31,69%),, „незадовільно" – 33 (6,79%).
Середній бал становить – 3,55
Абсолютний показник успішності – 91,98%.
Якісний показник успішності – 60,29%.

3. Патоморфологія

Кількість студентів, що отримали оцінку „відмінно" – 8 (1,74%), „добре" – 278 (60,30%), „задовільно" – 161 (34,92%), „незадовільно" – 14 (3,04%).
Середній бал становить – 3,61
Абсолютний показник успішності – 96,96%.
Якісний показник успішності – 62,04%.

4. Патофізіологія

Кількість студентів, що отримали оцінку „відмінно" – 9 (1,95%), „добре" – 241 (52,28%), „задовільно" – 196 (42,52%), „незадовільно" – 15 (3,25%).
Середній бал становить – 3,53
Абсолютний показник успішності – 96,75%.
Якісний показник успішності – 54,23%.

За результатами ККР студенти спеціальності „Лікувальна справа" з дисциплін професійної та практичної підготовки отримали наступні результати:

- **внутрішня медицина, педіатрія, хірургія** – абсолютна успішність склала 94,91%, якісна успішність – 60,64% та середній бал – 3,69 за циклом.

В розрізі дисциплін результати наступні:

1. Внутрішня медицина

Кількість студентів, що отримали оцінку „відмінно" – 134 (16,36%), „добре" – 394 (48,11%), „задовільно" – 253 (30,89%), „незадовільно" – 38 (4,64%).
Середній бал становить – 3,76
Абсолютний показник успішності – 95,36%.

Голова експертної комісії

Якісний показник успішності – 64,47%.

2. Педіатрія

Кількість студентів, що отримали оцінку „відмінно" – 115 (14,04%), „добре" – 348 (42,49%), „задовільно" – 297 (36,26%), „незадовільно" – 59 (7,2%).

Середній бал становить – 3,63

Абсолютний показник успішності – 92,8%.

Якісний показник успішності – 56,53%.

3. Хірургія

Кількість студентів, що отримали оцінку „відмінно" – 83 (10,13%), „добре" – 416 (50,79%), „задовільно" – 292 (35,65%), „незадовільно" – 28 (3,42%).

Середній бал становить – 3,68

Абсолютний показник успішності – 96,58%.

Якісний показник успішності – 60,93%.

Ці показники відповідають критеріям та вимогам акредитації підготовки спеціалістів у ДВНЗ «Тернопільський державний медичний університет імені І. Я. Горбачевського МОЗ України» III рівня акредитації.

Працевлаштування випускників за спеціальністю 7.12010001 „Лікувальна справа" у ДВНЗ «Тернопільський державний медичний університет імені І.Я. Горбачевського міністерства охорони здоров'я України» проводиться для випускників державної форми навчання відповідно до пропозицій, поданих МОЗ України та за результатами щорічних розподілів. Слід зауважити, що всі випускники державної форми навчання працевлаштовані. Випускники працюють на посадах лікаря загальної практики-сімейного лікаря, лікаря-терапевта, лікаря станції швидкої та невідкладної медичної допомоги, лікаря-офтальмолога, лікаря-фізіотерапевта, лікаря приймального відділення, лікаря-інфекціоніста та на інших посадах, визначених в ДК 003:2010 та у відповідності до наявних вакантних місць у районних, міських, обласних лікарнях, центрах первинної медико-санітарної допомоги та інших лікувальних закладах всіх областей України.

Після закінчення навчання за спеціальністю 7.12010001 „Лікувальна справа" випускники можуть продовжити навчання для отримання ступеня магістра. Магістр може працювати у вищих навчальних закладах.

Голова експертної комісії _____

Таблиця 5. - **Результати виконання комплексних контрольних робіт студентами спеціальності 7.12010001 „Лікувальна справа" під час самоаналізу**

Назва дисциплін, за якими проводився іспит	Кількість студентів	З'явилось на іспит		З них одержали оцінки								Абсолютна успішність	Якісна успішність	Середній бал
				„5"		„4"		„3"		„2"				
		осіб	%	осіб	%	осіб	%	осіб	%	осіб	%			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
1. Дисципліни гуманітарного та соціально-економічного циклу														
1.1. Історія України	590	555	94,07	148	26,67	180	32,43	204	36,76	23	4,14	95,86	59,10	3,82
1.2. Латинська мова	590	555	94,07	122	21,98	171	30,81	247	44,50	15	2,70	97,30	52,79	3,72
1.3. Філософія	491	474	96,53	18	3,80	280	59,07	135	28,48	41	8,65	91,35	62,87	3,58
Всього за циклом	**1671**	**1584**	**94,79**	**288**	**18,18**	**631**	**39,84**	**586**	**36,99**	**79**	**4,99**	**95,01**	**58,02**	**3,71**
2. Дисципліни природничо-наукового циклу (фундаментальні)														
2.1. Анатомія	491	474	96,53	35	7,38	227	47,89	180	37,97	32	6,75	93,25	55,27	3,56
2.2. Гістологія	491	474	96,53	21	4,43	287	60,55	120	25,32	46	9,70	90,30	64,98	3,60
2.4. Патоморфологія	487	449	92,2	8	1,78	275	61,25	151	33,63	15	3,34	96,66	63,03	3,61
2.5. Патофізіологія	487	449	92,2	14	3,12	229	51,00	191	42,54	15	3,34	96,66	54,12	3,54
Всього за циклом	**1956**	**1846**	**93,97**	**78**	**4,23**	**1018**	**55,15**	**642**	**34,78**	**108**	**5,85**	**94,15**	**59,37**	**3,58**
3. Дисципліни циклу професійної і практичної підготовки (фахові)														
3.2.Внутрішня медицина	904	806	89,15	122	15,14	389	48,26	253	31,39	51	6,33	94,79	63,40	3,76
3.3. Педіатрія	904	806	89,15	124	15,38	370	45,91	262	32,51	50	6,20	93,80	61,29	3,70
3.5. Хірургія	904	806	89,15	97	12,03	415	51,49	239	29,65	55	6,82	93,18	63,52	3,69
Всього за циклом	**2712**	**2418**	**89,19**	**343**	**14,19**	**1174**	**48,55**	**754**	**31,18**	**156**	**6,45**	**93,92**	**62,74**	**3,72**

Голова експертної комісії:
Шапринський Володимир Олександрович — доктор медичних наук, професор

Член експертної комісії:
Пашковський Валерій Мелетійович — доктор медичних наук, професор

Дата «23» 12 2015 року
«З експертними висновками ознайомлений»
Ректор ДВНЗ «Тернопільський державний медичний університет імені І. Я. Горбачевського МОЗ України»
доктор медичних наук, професор **М.М.Корда**

Голова експертної комісії

Таблиця 6. - **Результати виконання комплексних контрольних робіт студентами спеціальності 7.12010001 „Лікувальна справа" під час роботи акредитаційної експертної комісії**

Назва дисциплін, за якими проводився іспит	Кількість студентів	З'явилось на іспит		З них одержали оцінки								Абсолютна успішність	Якісна успішність	Середній бал
				„5"		„4"		„3"		„2"				
		осіб	%	осіб	%	осіб	%	осіб	%	осіб	%			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
1. Дисципліни гуманітарного та соціально-економічного циклу														
1.1. Історія України	580	544	93,79	128	23,53	199	36,58	200	36,76	17	3,13	96,88	60,11	3,81
1.2. Латинська мова	580	544	93,79	113	20,77	168	30,88	250	45,96	13	2,39	97,61	51,65	3,70
1.3. Філософія	490	486	99,18	18	3,70	290	59,67	151	31,07	27	5,56	94,44	63,37	3,62
Всього за циклом	**1650**	**1574**	**95,39**	**259**	**16,45**	**657**	**41,74**	**601**	**38,18**	**57**	**3,62**	**96,38**	**58,20**	**3,71**
2. Дисципліни природничо-наукового циклу (фундаментальні)														
2.1. Анатомія	490	486	99,18	34	7,00	240	49,38	182	37,45	30	6,17	93,83	56,38	3,57
2.2. Гістологія	490	486	99,18	23	4,73	276	56,79	154	31,69	33	6,79	93,21	61,52	3,59
2.4. Патоморфологія	486	461	94,08	8	1,74	278	60,30	161	34,92	14	3,04	96,96	62,04	3,61
2.5. Патофізіологія	486	461	94,08	9	1,95	241	52,28	196	42,52	15	3,25	96,75	54,23	3,53
Всього за циклом	**1952**	**1894**	**97,02**	**74**	**3,91**	**1035**	**54,65**	**693**	**36,59**	**92**	**4,86**	**95,14**	**58,55**	**3,58**
3. Дисципліни циклу професійної і практичної підготовки (фахові)														
3.2.Внутрішня медицина	904	819	90,6	134	16,36	394	48,11	253	30,89	38	4,64	95,36	64,47	3,76
3.3. Педіатрія	904	819	90,6	115	14,04	348	42,49	297	36,26	59	7,20	92,80	56,53	3,63
3.4. Хірургія	904	819	90,6	83	10,13	416	50,79	292	35,65	28	3,42	96,58	60,93	3,68
Всього за циклом	**2712**	**2457**	**90,6**	**332**	**13,51**	**1158**	**47,13**	**842**	**34,27**	**125**	**5,09**	**94,91**	**60,64**	**3,69**

Голова експертної комісії:
Шапринський Володимир Олександрович — доктор медичних наук, професор
Член експертної комісії:
Пашковський Валерій Мелетійович — доктор медичних наук, професор

Дата «23» 12 2015 року
«З експертними висновками ознайомлений»
Ректор ДВНЗ «Тернопільський державний медичний університет імені І. Я. Горбачевського МОЗ України»
доктор медичних наук, професор **М.М.Корда**

Голова експертної комісії

Висновок:

Комісія підтверджує відповідність даних, наведених у відповідному розділі про самоаналіз, реальному стану. ДВНЗ «Тернопільський державний медичний університет імені І. Я. Горбачевського МОЗ України» забезпечує високу якість вищої медичної освіти. Якість підготовки випускників за спеціальністю 7.12010001 «Лікувальна справа» галузі знань 1201 «Медицина» за освітньо-кваліфікаційним рівнем «спеціаліст» відповідає акредитаційним вимогам, в тому числі і для іноземних громадян.

10. Внутрішня система забезпечення якості освітньої діяльності

Забезпечення якості освітньої діяльності проводиться згідно Закону України «Про вищу освіту», регулюється Положенням про державний вищий заклад освіти та іншими законодавчими та нормативними актами, наказами МОН і МОЗ України стосовно вищої та вищої медичної освіти, Статутом ДВНЗ «Тернопільський державний медичний університет імені І. Я. Горбачевського МОЗ України», рішеннями Вченої ради університету та відповідними Положеннями (Про організацію освітнього процесу, Положення про систему забезпечення якості вищої освіти (систему внутрішнього забезпечення) ДВНЗ "Тернопільський державний медичний університет імені І.Я. Горбачевського МОЗ України", Положення про щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти ДВНЗ "Тернопільський державний медичний університет ім. І.Я. Горбачевського МОЗ України", Положення про порядок переведення, відрахування та поновлення, надання академічної відпустки та повторне навчання студентів, Положення про організацію та порядок проведення державної атестації студентів ДВНЗ "Тернопільський державний медичний університет імені І.Я. Горбачевського МОЗ України" тощо); а також розробленими методичними рекомендаціями щодо методології створення якісних стандартизованих тестових завдань для діагностики навчальних досягнень студентів. Крім того, в університеті постійно оновлюється інформаційна база тестів на web-порталі, типографським способом видаються відповідні збірники тестових завдань.

На виконання статті 16 Закону України «Про вищу освіту» система внутрішнього забезпечення якості вищої освіти передбачає здійснення в університеті таких процедур і заходів:

1) визначення принципів і процедур забезпечення якості вищої освіти та ухвалення їх вченою радою університету;

2) здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм;

3) щорічне оцінювання студентів, науково-педагогічних працівників вищого навчального закладу та регулярне оприлюднення результатів таких оцінювань на офіційному веб-сайті університету, на інформаційних стендах та в будь-який інший спосіб;

4) забезпечення підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників;

5) забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, у тому числі самостійної роботи студентів, за кожною освітньою програмою;

6) забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом;

7) забезпечення публічності інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації;

8) забезпечення ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових працях працівників вищих навчальних закладів і студентів;

9) інших процедур і заходів.

В університеті здійснюється наскрізна система контролю за якістю навчання студентів. Питання якості освіти щорічно розглядаються на засіданнях Вченої ради, а також на засіданнях ректорату, рад факультетів та кафедр.

Рейтингову оцінку показників навчальної діяльності студентів проводять деканати. Завдяки автоматизованій системі управління навчальним закладом здійснюється рейтинг студентів всіх напрямів підготовки, спеціальностей та форм навчання.

В університеті розроблено «Положення про рейтинг викладачів», за результатами якого визначаються рейтингові позиції кафедр та окремих науково-педагогічних працівників за всіма складовими навчально-методичної, наукової та виховної роботи.

Крім вищезазначеного, в університеті діє зовнішній моніторинг якості освіти у вигляді ліцензійних інтегрованих іспитів Крок-1 та Крок-2. Система ліцензійних інтегрованих іспитів – комплекс засобів стандартизованої діагностики рівня професійної компетентності, що є складовою частиною державної атестації студентів, які навчаються за спеціальностями галузі знань «Медицина». Метою ліцензійного інтегрованого іспиту є встановлення відповідності рівня професійної компетентності випускника мінімально необхідному рівню згідно з вимогами державних стандартів вищої освіти.

Основні заходи щодо моніторингу якості освітньої діяльності:

- використання у навчальному процесі програми з комп'ютерно-адаптованого тестування для підготовки студентів до складання ліцензійних інтегрованих іспитів Крок-1 та Крок-2;
- проведення обов'язкового ректорського контролю знань студентів;
- проведення попередніх контрольних тестувань з метою виявлення «групи ризику»;
- використання тестових завдань за дисциплінами, які входять до ліцензійних іспитів «Крок», під час семінарського обговорення на практичних заняттях;
- надання викладачами кафедр, в рамках позааудиторної роботи, консультацій з питань підготовки студентів до ліцензійних тестових іспитів.

Голова експертної комісії _____

11. Перелік зауважень контролюючих органів та заходи по їх усуненню

Спеціальність 7.12010001 - «Лікувальна справа» напряму підготовки 1201 „Медицина" освітньо-кваліфікаційного рівня „спеціаліст" пройшла повторну чергову акредитацію у 2011 році (діюча Ліцензія Серія АЕ за № 527878 від 6.01.2015 р. з терміном дії до 01.07.2016 р.). За час роботи в ДВНЗ «Тернопільський державний медичний університет імені І.Я. Горбачевського МОЗ України» експертна комісія під головуванням проректора з науково-педагогічної (навчальної) роботи, завідувача кафедри анатомії людини, доктора медичних наук, професора Вінницького національного медичного університету імені М.І. Пирогова Ю.Й. Гумінського дала такі пропозиції для покращення організації навчального процесу та підвищення якості підготовки фахівців заявленого напряму.

№ з/п	Рекомендації експертної комісії при черговій акредитації у 2011 р. спеціальності 7.12010001 Лікувальна справа	Вжиті заходи
1.	Приймаючи до уваги запровадження в університеті нових, прогресивних форм і методів організації навчального процесу, практично-орієнтованого навчання на перших курсах, збільшити забезпечення кафедри медичної біохімії та клініко-лабораторної діагностики, загальної гігієни та екології сучасним навчально-науковим обладнанням.	За звітний період на кафедрі медичної біохімії обладнано сучасний комп'ютерний клас, де студентами проводяться тренінги із застосуванням віртуальних навчальних програм. Придбано ультразвуковий гомогенізатор Sanicator Q700 з широким спектром застосувань, зокрема для дисперсії наночастинок, утворення емульсій, клітинного лізису, стандартної гомогенізації. На кафедру клініко-лабораторної діагностики придбано 12 сучасних бінокулярних мікроскопів та 1 мікроскоп Nikon з відоесистемою. Для покращення матеріального забезпечення навчального процесу на кафедрі загальної гігієни та екології за 5 років придбано такі прилади: - газоаналізатор IAQ-метер, який дозволяє проводити визначення концентрації CO_2,, необхідний та фактичний об'єм і кратність вентиляції, гігієнічної оцінки устаткування та утримання навчально-виховних установ.

Голова експертної комісії _____

		- Віброметр WALCOM VM-6360 для гігієнічної оцінки шуму, вібрації та електромагнітного випромінювання, оцінки гігієни особового складу Збройних сил України при обслуговуванні об'єктів озброєння, військової техніки, радіолокаційних станцій. - Тестер інтенсивності електромагнітного поля ТМ-195 для гігієнічної оцінки устаткування та утримання навчально-виховних установ для дітей і підлітків. - Термогігрометр НТС-1 для комплексної оцінки стану навколишнього середовища. - Шумомір ТМ-102 для гігієнічної оцінки шуму, вібрації та електромагнітного випромінювання. - Люксметр ТМ-202 для гігієнічної оцінки природного та штучного освітлення приміщень, вивчення причин професійних захворювань.
2.	У зв'язку з підготовкою фахівців за кредитно-модульною системою організації навчального процесу, колективу університету продовжити роботу по створенню підручників та навчальних посібників нового покоління.	В університеті продовжено роботу зі створення підручників та навчальних посібників нового покоління. Лише за 2014-2015 рік видано 9 підручників, 26 навчальних посібників (в тому числі 3 – англійською мовою), 2 монографії. Всього за звітний період на потужностях власного видавництва надруковано 7 підручників для навчальних закладів I-II рівня акредитації та 9 – III-IV рівня акредитації з грифами МОН, МОЗ або ЦМК. Опубліковано 39 навчальних посібників, з яких 39 для навчальних закладів III-IV рівня акредитації з грифами МОН, МОЗ або ЦМК. У 2015 році викладачі взяли участь у підготовці навчально-методичного посібника «Домедична допомога в умовах бойових дій», який розійшовся тиражем понад 100 тис. примірників і став першим навчальним посібником із сучасними технологіями надання допомоги під вогнем та у безпечній зоні.
3.	Продовжити роботу з залучення молодих	Захисту дисертаційних робіт в університеті сприяють заходи стимулюючого характеру

Голова експертної комісії

	перспективних науковців до виконання докторських дисертацій.	зі сторони ректорату: - преміювання дисертантів і наукових керівників; - безкоштовний друк дисертацій та авторефератів; - безкоштовні публікації у фахових виданнях вузу; - відрядження, в т.ч. закордонні; - сприяння у підборі літератури (створено спеціальні групи з бібліотекарів вузу); - сприяння із статистичною обробкою результатів досліджень (відділ системних статистичних досліджень); - надання творчих відпусток для написання дисертації; - оздоровлення в НОК «Червона калина». Важливе значення для щодо сприяння у підготовці наукових кадрів в університеті відіграють три спеціалізовані вчені ради: Д 58.601.01 Д 58.601.02 К 58.601.04 Вони проводять захисти дисертацій зі спеціальностей: хірургія, нормальна анатомія (медичні науки), нормальна анатомія (біологічні науки), патологічна фізіологія, акушерство та гінекологія, педіатрія, внутрішні хвороби, інфекційні хвороби, біохімія. Кількість захищених дисертацій у 2011-2015 рр.: докторських – 28, кандидатських – 196. На розгляді у спецрадах на даний момент перебуває 2 докторських дисертації (Сатурська Г.С., Цвях А.І.) та 5 кандидатських дисертацій. Пройшли апробацію 1 докторант (Сусла О.Б.) та 2 виконавці кандидатських дисертаційних робіт.

Висновок:

Експертна комісія засвідчила, що рекомендації і зауваження експертної комісії при акредитації спеціальності 7.12010001 «Лікувальна справа» повністю виконані.

Голова експертної комісії _____

Загальні висновки експертної комісії

На підставі поданих матеріалів щодо акредитації за третім рівнем та перевірки результатів діяльності на місці експертна комісія дійшла висновку, що ДВНЗ «Тернопільський державний медичний університет імені І. Я. Горбачевського МОЗ України» має достатній навчально-методичний та науковий потенціал, висококваліфікований професорсько-викладацький склад, що гарантує якісний рівень підготовки студентів за спеціальністю 7.12010001 «Лікувальна справа». Підготовка фахівців здійснюється з урахуванням особливостей регіону та на базі вивчення потреб підприємств та організацій у фахівцях цього напрямку, завдяки чому випускники даної спеціальності користуються попитом і мають перспективи працевлаштування.

Навчальний процес побудовано на базі оволодіння студентами широким колом дисциплін гуманітарної і соціально-економічної, природничо-наукової, професійної та практичної підготовки. Усі дисципліни навчального плану мають відповідне навчально-методичне забезпечення, яке охоплює робочі програми та навчальні плани, лекційний матеріал, плани практичних занять, підручники та необхідну кількість навчально-методичної літератури. Медичний факультет та факультет іноземних студентів здійснює активну співпрацю зі всіма структурними підрозділами університету, які беруть участь у підготовці спеціалістів спеціальності 7.12010001 «Лікувальна справа», узгоджуючи зміст дисципліни з освітньо-кваліфікаційною характеристикою. Методичне забезпечення постійно оновлюється. До навчального процесу включаються результати наукових досліджень кафедри та сучасні інформаційні технології.

Наукова та педагогічна кваліфікація кадрового складу кафедр медичного університету забезпечує навчальний процес на рівні вимог нормативних документів Міністерства освіти і науки. Викладачі, що забезпечують викладання лекційних годин фахових дисциплін, мають наукові ступені докторів або кандидатів наук. Постійно здійснюється оновлення педагогічного складу шляхом залучення до викладання молодих спеціалістів та аспірантів.

Наявні навчальні площі, комп'ютерна та оргтехніка, фонд і читальні зали бібліотеки, побутова база дозволяють забезпечити необхідні умови для проведення навчально-виховного процесу та науково-методичної роботи на належному рівні, відповідно до вимог інструктивних і нормативних документів Міністерства освіти і науки України.

На підставі матеріалів, поданих на акредитацію ДВНЗ «Тернопільський державний медичний університет імені І. Я. Горбачевського МОЗ України» та перевірки результатів діяльності на місці, експертна комісія дійшла висновку, що програма освітньої підготовки за спеціальністю 7.12010001 «Лікувальна справа» освітньо-кваліфікаційного рівня «Спеціаліст» з ліцензованим обсягом 700 осіб денної форми навчання, кадрове, методичне

Голова експертної комісії _____

та матеріальне забезпечення в цілому відповідають встановленим вимогам до зазначеного рівня навчальної підготовки і можуть забезпечити державну гарантію якості освіти. Спеціальність може бути акредитована за зазначеним рівнем.

Вважаємо за необхідне висловити: зауваження та пропозиції, які не входять до складу обов'язкових і не впливають на рішення про акредитацію, але дозволять поліпшити якість підготовки фахівців.

Рекомендувати керівництву ДВНЗ «Тернопільський державний медичний університет імені І. Я. Горбачевського МОЗ України» звернути увагу на наступне:

- поповнити сучасними манекенами та імітаторами навчально-практичний тренінг-центр;
- більш широко реалізовувати можливості академічної мобільності студентів;
- для впровадження сучасних технологій в освітній процес розширити участь викладачів у міжнародних освітніх проектах, зокрема що стосується стажування у європейських та американських університетах.

Голова експертної комісії:
Шапринський Володимир Олександрович — доктор медичних наук, професор, завідувач кафедри хірургії № 1 з курсом ендоскопічної та лазерної хірургії Вінницького національного медичного університету ім. М.І.Пирогова

Член експертної комісії:
Пашковський Валерій Мелетійович — доктор медичних наук, професор, завідувач кафедри нервових хвороб, психіатрії та медичної психології ім. С.М.Савенка ВДНЗ України «Буковинський державний медичний університет»

Дата «23» 12 2015 року

«З експертними висновками ознайомлений»

Ректор ДВНЗ «Тернопільський державний медичний університет імені І. Я. Горбачевського МОЗ України», доктор медичних наук, професор **М.М.Корда**

Голова експертної комісії _____

Порівняльна таблиця виконання ліцензійних умов надання освітніх послуг зі спеціальності 7.12010001 "Лікувальна справа" за освітньо-кваліфікаційним рівнем «спеціаліст» у ДВНЗ «Тернопільський державний медичний університет імені І.Я.Горбачевського МОЗ України»

Назва показника (нормативу)	Значення показника (нормативу)	Фактичне показника (нормативу)	Відхилення фактичного значення показника від нормативного
1	2	3	4
1. Загальні вимоги			
1.1. Концепція діяльності за заявленим напрямом (спеціальністю), погоджена з Радою міністрів Автономної Республіки Крим, обласною, Київською, Севастопольською міськими державними адміністраціями	+	+	–
1.2. Заявлений ліцензований обсяг (денна форма навчання/заочна форма навчання)	700/0	700/0	–
2. Кадрове забезпечення підготовки фахівців заявленої спеціальності			
2.1. Частка науково-педагогічних працівників з науковими ступенями та вченими званнями, які забезпечують викладання лекційних годин соціально-гуманітарного циклу дисциплін навчального плану спеціальності (% від кількості годин)	85	100	+25
у тому числі які працюють у даному навчальному закладі за основним місцем роботи	50	100	+50
2.2. Частка науково-педагогічних працівників з науковими ступенями та вченими званнями, які забезпечують викладання лекційних годин фундаментального циклу дисциплін навчального плану спеціальності (% від кількості годин) (за винятком військових навчальних дисциплін)	85	100	+15

Голова експертної комісії _____

у тому числі які працюють у даному навчальному закладі за основним місцем роботи	50	100	+50
з них: докторів наук або професорів (при розрахунку частки докторів наук або професорів дозволяється прирівнювати двох кандидатів наук, доцентів, які мають стаж безперервної науково-педагогічної роботи в даному навчальному закладі не менше 10 років, а також є авторами (співавторами) підручників, навчальних посібників з грифом Міністерства освіти і науки України або монографій, до одного доктора наук або професора)	20 (але не менше ніж 1 доктор наук або професор на 25 осіб ліцензованого обсягу)	32 (з них 24 доктори наук)	+4
2.3. Частка науково-педагогічних працівників з науковими ступенями та вченими званнями, які забезпечують викладання лекційних годин фахових дисциплін навчального плану спеціальності (% від кількості годин)	85	100	+15
у тому числі які працюють у даному навчальному закладі за основним місцем роботи	50	100	+50
з них: докторів наук або професорів (при розрахунку частки докторів наук або професорів дозволяється прирівнювати двох кандидатів наук, доцентів, які мають стаж безперервної науково-педагогічної роботи в даному навчальному закладі не менше 10 років, а також є авторами (співавторами) підручників, навчальних посібників з грифом Міністерства освіти і науки України або монографій, до одного доктора наук або професора)	20 (але не менше ніж 1 доктор наук або професор на 25 осіб ліцензованого обсягу)	54 (з них 49 докторів наук)	+26
2.4. Частка педагогічних працівників вищої категорії, які викладають лекційні години дисциплін	–	–	–

Голова експертної комісії _____

навчального плану спеціальності та працюють у даному навчальному закладі за основним місцем роботи (% від кількості годин для кожного циклу дисциплін навчального плану)			
2.5. Наявність кафедри (циклової комісії) з фундаментальної підготовки	+	+	–
2.6. Наявність кафедри зі спеціальної (фахової) підготовки, яку очолює фахівець відповідної науково-педагогічної спеціальності:	+	+	–
доктор наук або професор	+	+	–
кандидат наук, доцент			
3. Матеріально-технічна база			
3.1. Забезпеченість лабораторіями, полігонами, обладнанням, устаткуванням, необхідними для виконання навчальних програм (у % від потреби)	100	100	–
3.2. Забезпеченість студентів гуртожитком (у % від потреби)	70	100	+30
3.3. Кількість робочих комп'ютерних місць на 100 студентів (крім спеціальностей, які належать до галузей знань 0102 "Фізичне виховання, спорт і здоров'я людини" і 0202 "Мистецтво", крім спеціальності "Дизайн")	12	15	+3
3.4. Кількість робочих комп'ютерних місць на 100 студентів (для спеціальностей, які належать до галузей знань 0102 "Фізичне виховання, спорт і здоров'я людини" і 0202 "Мистецтво", крім спеціальності "Дизайн")	6	15	+9
3.5. Наявність пунктів харчування	+	+	–
3.6. Наявність спортивного залу	+	+	–
3.7. Наявність стадіону або спортивного майданчика	+	+	–
3.8. Наявність медичного пункту	+	+	–
4. Навчально-методичне забезпечення			
4.1 Наявність освітньо-кваліфікаційної характеристики фахівця (у тому числі варіативної	+	+	–

компоненти)			
4.2. Наявність освітньо-професійної програми підготовки фахівця (у тому числі варіативної компоненти)	+	+	–
4.3. Наявність навчального плану, затвердженого в установленому порядку	+	+	–
4.4. Наявність навчально-методичного забезпечення для кожної навчальної дисципліни навчального плану (% від потреби): 4.4.1. Навчальних і робочих навчальних програм дисциплін	100	100	–
4.4.2. Планів семінарських, практичних занять, завдань для лабораторних робіт (% від потреби)	100	100	–
4.4.3. Методичних вказівок і тематик контрольних, курсових робіт (проектів)	100	100	–
4.5. Наявність пакетів контрольних завдань для перевірки знань з дисциплін соціально-гуманітарної, фундаментальної та фахової підготовки (% від потреби)	100	100	–
4.6. Забезпеченість програмами всіх видів практик (% від потреби)	100	100	–
4.7. Наявність методичних указівок щодо виконання дипломних робіт (проектів), державних екзаменів	+	+	–
4.8. Дидактичне забезпечення самостійної роботи студентів (у тому числі з використанням інформаційних технологій) (% від потреби)	100	100	–
4.9. Наявність критеріїв оцінювання знань і вмінь студентів	+	+	–
5. Інформаційне забезпечення			
5.1. Забезпеченість студентів підручниками, навчальними посібниками, наявними у власній бібліотеці (% від потреби)	100	100	–
5.2. Співвідношення посадкових місць у власних читальних залах до загальної чисельності студентів (% від потреби)	5	6	+1

Голова експертної комісії _____

5.3. Забезпеченість читальних залів фаховими періодичними виданнями	4	6	+2
5.4. Можливість доступу викладачів і студентів до Інтернету як джерела інформації:			
наявність обладнаних лабораторій	+	+	–
наявність каналів доступу	+	+	–

Голова експертної комісії:
Шапринський Володимир Олександрович — доктор медичних наук, професор, завідувач кафедри хірургії № 1 з курсом ендоскопічної та лазерної хірургії Вінницького національного медичного університету ім. М.І.Пирогова

Член експертної комісії:
Пашковський Валерій Мелетійович — доктор медичних наук, професор, завідувач кафедри нервових хвороб, психіатрії та медичної психології ім. С.М.Савенка ВДНЗ України «Буковинський державний медичний університет»

Дата «23» 12 2015 року

«З експертними висновками ознайомлений»

Ректор ДВНЗ «Тернопільський державний медичний університет імені І. Я. Горбачевського МОЗ України», доктор медичних наук, професор — **М.М.Корда**

Голова експертної комісії _____

Порівняльна таблиця виконання акредитаційних умов надання освітніх послуг зі спеціальності 7.12010001 "Лікувальна справа" за освітньо-кваліфікаційним рівнем «спеціаліст» у ДВНЗ «Тернопільський державний медичний університет імені І.Я.Горбачевського МОЗ України»

1. Якісні характеристики підготовки фахівців освітньо-кваліфікаційного рівня „спеціаліст"			
1. Умови забезпечення державної гарантії якості вищої освіти			
1.1. Виконання навчального плану за показниками: перелік навчальних дисциплін, години, форми контролю, %	100	100	–
1.2. Підвищення кваліфікації викладачів постійного складу за останні 5 років, %	100	100	–
1.3. Чисельність науково-педагогічних (педагогічних) працівників, що обслуговують спеціальність і працюють у навчальному закладі за основним місцем роботи, які займаються вдосконаленням навчально-методичного забезпечення, науковими дослідженнями, підготовкою підручників та навчальних посібників, %	100	100	–
2. Результати освітньої діяльності (рівень підготовки фахівців), не менше %			
2.1. Рівень знань студентів з гуманітарної та соціально-економічної підготовки:			
2.1.1. Успішно виконані контрольні завдання, %	90	96,38	+6,38
2.1.2. Якісно виконані контрольні завдання (оцінки «5» і «4»), %	50	58,20	+8,20
2.2. Рівень знань студентів з природничо-наукової (фундаментальної) підготовки:			
2.2.1. Успішно виконані контрольні завдання, %	90	95,14	+5,14
2.2.2. Якісно виконані контрольні завдання (оцінки «5» і «4»), %	50	58,55	+8,55

Голова експертної комісії _____

2.3. Рівень знань студентів зі спеціальної (фахової) підготовки:			
2.3.1. Успішно виконані контрольні завдання, %	90	94,91	+4,91
2.3.2. Якісно виконані контрольні завдання (оцінки «5» і «4»), %	50	60,64	+10,64
3. Організація наукової роботи			
3.1. Наявність у структурі навчального закладу наукових підрозділів	+	+	–
3.2. Участь студентів у науковій роботі (наукова робота на кафедрах та в лабораторіях, участь в наукових конференціях, конкурсах, виставках, профільних олімпіадах тощо)	+	+	–

Голова експертної комісії:
Шапринський Володимир Олександрович — доктор медичних наук, професор, завідувач кафедри хірургії № 1 з курсом ендоскопічної та лазерної хірургії Вінницького національного медичного університету ім. М.І.Пирогова

Член експертної комісії:
Пашковський Валерій Мелетійович — доктор медичних наук, професор, завідувач кафедри нервових хвороб, психіатрії та медичної психології ім. С.М.Савенка ВДНЗ України «Буковинський державний медичний університет»

Дата «23» 12 2015 року

«З експертними висновками ознайомлений»

Ректор ДВНЗ «Тернопільський державний медичний університет імені І. Я. Горбачевського МОЗ України», доктор медичних наук, професор — **М.М.Корда**

Голова експертної комісії _____

«ПОГОДЖЕНО»
Голова експертної комісії
МОН України
проф. В.О. Шапринський

_____
(підпис)

«21» 12 2015 р.

«ЗАТВЕРДЖЕНО»
Ректор
ДВНЗ «ТДМУ імені І.Я. Горбачевського
МОЗ України»
проф. М.М. Корда

_____
(підпис)

«21» 12 2015 р.

ГРАФІК
проведення комплексних контрольних робіт студентами спеціальності 7.12010001 «Лікувальна справа» ДВНЗ «Тернопільський державний медичний університет імені І.Я. Горбачевського МОЗ України»

№ п/п	Спеціаль-ність	Дисципліна	Курс, група	Дата	Час	Аудито-рія	Відповідальні викладачі	Експерт
1.	Лікувальна справа	Історія України Латинська мова	II, 1-15 (33-40 англ.)	21.12.15 р.	9^{00} – 9^{45} 10^{00} – 10^{45}	№ 5	Проф. Л.Я. Федонюк Доц. Г.Б. Паласюк Доц. С.В. Бондаренко	проф. В.О. Шапринський
2.		Історія України Латинська мова	II, 16-29 (41-48 англ.)	21.12.15 р.	11^{00} – 11^{45} 12^{00} – 12^{45}	№ 5	Проф. Л.Я. Федонюк Доц. Г.Б. Паласюк Доц. С.В. Бондаренко	проф. В.О. Шапринський
3.		Гістологія Анатомія Філософія	III, 1-12 (31-34,36 англ.)	21.12.15 р.	9^{00} – 9^{45} 10^{00} – 10^{45}	№ 1	Проф. К.С. Волков Проф. І.Є. Герасимюк Проф. С.Н. Вадзюк Доц. О.Р. Луців	проф. В.М. Пашковський
4.		Гістологія Анатомія Філософія	III, 13-26 (37-40,42 англ.)	21.12.15 р.	11^{00} – 11^{45} 12^{00} – 12^{45}	№ 1	Проф. К.С. Волков Проф. І.Є. Герасимюк Проф. С.Н. Вадзюк Доц. О.Р. Луців	проф. В.М. Пашковський
5.		Патоморфологія Патофізіологія	IV, 1-14 (30-35 англ.)	21.12.15 р.	13^{00} – 13^{45} 14^{00} – 14^{45}	№ 3	Проф. К.А. Посохова Проф. Я.Я. Боднар Проф. М.Р. Хара	проф. В.О. Шапринський
6.		Патоморфологія Патофізіологія	IV, 15-28 (36-40 англ.)	22.12.15 р.	13^{00} – 13^{45} 14^{00} – 14^{45}	№ 3	Проф. К.А. Посохова Проф. Я.Я. Боднар Проф. М.Р. Хара	проф. В.О. Шапринський
7.		Внутрішня медицина Хірургія Педіатрія	V, 1-11 (28-30, 32-34 англ.)	22.12.15 р.	9^{00} – 9^{45} 10^{00} – 10^{45}	№ 6	Доц. Л.П. Мартинюк Доц. В.Б. Доброродній Доц. Т.О. Воронцова	проф. В.М. Пашковський
8.		Внутрішня медицина Хірургія Педіатрія	V, 12-22 (35-36, 38-40 англ.)	22.12.15 р.	11^{00} – 11^{45} 12^{00} – 12^{45}	№ 6	Доц. Л.П. Мартинюк Доц. В.Б. Доброродній Доц. Т.О. Воронцова	проф. В.М. Пашковський
9.		Внутрішня медицина Хірургія Педіатрія	VI, 1-14 (31-36 англ.)	22.12.15 р.	9^{00} – 9^{45} 10^{00} – 10^{45}	№ 2 (акт.зал)	Проф. Л.П. Мартинюк, Проф. О.Є. Федорців Доц. Ю.М. Футуйма	проф. В.О. Шапринський
10.		Внутрішня медицина Хірургія Педіатрія	VI, 15-26 (39-42, 44-46 англ.)	22.12.15 р.	11^{00} – 11^{45} 12^{00} – 12^{45}	№ 2 (акт.зал)	Проф. Л.П. Мартинюк, Проф. О.Є. Федорців Доц. Ю.М. Футуйма	проф. В.О. Шапринський

Проректор з науково-педагогічної роботи **проф. А.Г. Шульгай**